

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

17 Απριλίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 62

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4795

Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 1 Σκοπός

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ Η ΜΟΝΑΔΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 2 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 3 Ορισμοί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 4 Έννοια

Άρθρο 5 Δομικά στοιχεία του Συστήματος Εσωτερικού
Ελέγχου

Άρθρο 6 Διάρθρωση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγ-
χου: αρμοδιότητες και ρόλοι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 7 Ανεξαρτησία της λειτουργίας του εσωτερικού
ελέγχου

Άρθρο 8 Επιτροπή Ελέγχου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΜΟΝΑΔΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 9 Σύσταση, οργάνωση και στελέχωση της Μο-
νάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 10 Στόχοι και αρμοδιότητες Μονάδας Εσωτε-
ρικού Ελέγχου

Άρθρο 11 Κανονισμός Λειτουργίας Μονάδας Εσωτε-
ρικού Ελέγχου

Άρθρο 12 Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελε-
γκτών

Άρθρο 13 Ετήσια Έκθεση με Γνώμη του Προϊσταμένου
της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΓΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 14 Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μονάδας
Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 15 Στάδια έργων

Άρθρο 16 Παρακολούθηση της υλοποίησης των συ-
στάσεων του Εσωτερικού Ελέγχου

Άρθρο 17 Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης
Ποιότητας

Άρθρο 18 Πρόσβαση εσωτερικών ελεγκτών

Άρθρο 19 Ορισμός εμπειρογνομόνων

Άρθρο 20 Εσωτερικοί ελεγκτές και απάτη

Άρθρο 21 Χρήση προτύπων και βέλτιστων πρακτικών
εσωτερικού ελέγχου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ
ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓ-
ΧΟΥ

Άρθρο 22 Αρμόδιοι φορείς για τον συντονισμό, την
παρακολούθηση και την αξιολόγηση της λειτουργίας
των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου

ΜΕΡΟΣ Β΄

Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙ-
ΚΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΥΠΑΓΩΓΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟ-
ΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 23 Σύμβουλος Ακεραιότητας -Σύσταση Αυτο-
τελούς Γραφείου Συμβούλου Ακεραιότητας

Άρθρο 24 Αρμοδιότητες Συμβούλου Ακεραιότητας

Άρθρο 25 Υποχρεώσεις - Ευθύνες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΜΗΤΡΩΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ, ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩ-
ΣΗ

Άρθρο 26 Σύσταση Μητρώου Συμβούλων Ακεραιό-
τητας

Άρθρο 27 Πιστοποίηση Συμβούλων Ακεραιότητας

Άρθρο 28 Κάλυψη θέσεων Συμβούλων Ακεραιότητας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Άρθρο 29 Υπηρεσιακή κατάσταση Συμβούλων Ακε-
ραιότητας

Άρθρο 30 Συντονισμός Συμβούλων Ακεραιότητας (Δί-
κτυο Συμβούλων Ακεραιότητας)

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Άρθρο 31 Οργανόγραμμα Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση των παρ. 1 του άρθρου 4 και παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4440/2016

Άρθρο 32 Ρυθμίσεις Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων (Ει.Σ.Ε.Π.) - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 86 του ν. 3528/2007

Άρθρο 33 Θέματα υπηρεσιακής κατάστασης Υπηρεσιακών Γραμματέων - Τροποποίηση της περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003

Άρθρο 34 Ρυθμίσεις για τη μοριοδότηση της εμπειρίας και της άσκησης καθηκόντων ευθύνης - Επιλογή υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. Ο.Τ.Α. α' βαθμού σε θέσεις προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης - Τροποποίηση της υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 85 του ν. 3528/2007 και της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 88 του ν. 3584/2007

Άρθρο 35 Ρυθμίσεις για τη νομική υποστήριξη υπαλλήλων του δημοσίου τομέα και αιρετών τοπικής αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 52 του ν. 4674/2020

Άρθρο 36 Ρυθμίσεις για τη διενέργεια αξιολόγησης - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 15 και της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4369/2016

Άρθρο 37 Αιρετοί υπηρετούντες σε παραμεθόριες περιοχές - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 93 του ν. 3852/2010

Άρθρο 38 Αρμοδιότητες Οικονομικής Επιτροπής Δήμου και Περιφέρειας - Τροποποίηση των περ. δ) και ιδ) της παρ. 1 του άρθρου 72 και της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010

Άρθρο 39 Ρυθμίσεις αναφορικά με την αυτοδίκαιη θέση σε αργία, την απαρίθμηση πειθαρχικών παραπτώματων, τις πειθαρχικές ποινές και την κοινοποίηση της πειθαρχικής απόφασης του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 103, της παρ. 1 του άρθρου 107, των παρ. 1 και 4 του άρθρου 109 και της παρ. 4 του άρθρου 140 του ν. 3528/2007

Άρθρο 40 Ρύθμιση αναφορικά με την αυτοδίκαιη θέση σε αργία του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007) - Τροποποίηση της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 3584/2007

Άρθρο 41 Μετάταξη προσωπικού Ο.Λ.Π. Α.Ε. και Ο.Λ.Θ. Α.Ε. - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4404/2016

Άρθρο 42 Δημοτική Αστυνομία - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 278 του ν. 4555/2018

Άρθρο 43 Ρύθμιση αναφορικά με την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3469/2006

Άρθρο 44 Σύνταξη εκθέσεων αξιολόγησης - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 79 του ν. 4674/2020

Άρθρο 45 Σύστημα προσλήψεων στον δημόσιο τομέα Τροποποίηση των άρθρων 12, 30, 40, 43, 51 και 63 του ν. 4765/2021

Άρθρο 46 Συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο των Αναπτυξιακών Οργανισμών Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 4674/2020

Άρθρο 47 Κινητικότητα σε ν.π.δ.δ. εκτός Γενικής Κυβέρνησης

Άρθρο 48 Δικαίωμα υπογραφής ή συνυπογραφής εγγράφων προσωπικού ειδικότητας Μηχανικών

Άρθρο 49 Παρατάσεις μισθώσεων δημοτικών ακινήτων και κυλικείων

Άρθρο 50 Παράταση προθεσμίας αξιοποίησης δωρεών από τις Περιφερειακές Ενότητες Κεφαλληνίας και Λέσβου και τον Δήμο Κω της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Άρθρο 51 Ρύθμιση θεμάτων προϋπολογισμού των Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Άρθρο 52 Απαλλαγή από την υποχρέωση απόκτησης Π.Ε.Γ.Π. - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3284/2004

Άρθρο 53 Παράταση θητείας οργάνων διοίκησης Ισραηλιτικών Κοινοτήτων

Άρθρο 54 Παράταση προθεσμίας σύστασης Αναπτυξιακού Οργανισμού - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020

Άρθρο 55 Οφειλές των επιχειρήσεων εκμίσθωσης οχημάτων προς τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Άρθρο 56 Διαγραφή μικρών βεβαιωμένων οφειλών προς Ο.Τ.Α.

Άρθρο 57 Ανάθεση υπηρεσιών ταφής και ανακομιδής νεκρών - Τροποποίηση του άρθρου 61 του ν. 3979/2011

Άρθρο 58 Χορήγηση ειδών διαβίωσης ή περίθαλψης και βοηθημάτων σε τρίτεκνους - Τροποποίηση του άρθρου 202 του ν. 3463/2006

Άρθρο 59 Ρύθμιση θεμάτων προϋπολογισμού των Δ.Ε.Υ.Α.

Άρθρο 60 Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων σε κοινοχρήστους χώρους από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (ΚΥΕ) - Τροποποίηση του άρθρου 65 του ν. 4688/2020

Άρθρο 61 Παράταση ισχύος δυνατότητας ανάθεσης από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού δημοσίων συμβάσεων για την προμήθεια υλικών για την αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης που προκλήθηκε από τον κορωνοϊό COVID-19 με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση

Άρθρο 62 Παράταση ισχύος δυνατότητας προσαύξησης έως τριάντα τοις εκατό (30%) του αριθμού των ωρών υπερωριακής απασχόλησης των υπαλλήλων των δήμων ή περιφερειών που συμμετέχουν στα κλιμάκια ελέγχου και του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας

Άρθρο 63 Άρση αργίας αιρετών σε περίπτωση άρσης των περιοριστικών όρων ή της προσωρινής κράτησης μετά από αμετάκλητη παραπομπή για κακούργημα - Τροποποίηση της παρ. του 1 άρθρου 236Α του ν. 3852/2010

Άρθρο 64 Υποχρεώσεις ελεγχόμενων προσώπων - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 16Α του ν. 3023/2002

Άρθρο 65 Μεταβίβαση στην Οικονομική Επιτροπή των δήμων και των περιφερειών αρμοδιότητας ίδρυσης ή συμμετοχής σε Αναπτυξιακό Οργανισμό Ο.Τ.Α. - Προσθήκη περ. κ' στην παρ. 1 του άρθρου 72 και περ. ιθ' στην παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010

Άρθρο 66 Δυνατότητα επιλογής συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης και με τη χρήση ηλεκτρονι-

κών μέσων - Προσθήκη πέμπτου εδαφίου στην παρ. 2 του άρθρου 77 του ν. 3852/2010

Άρθρο 67 Εξαίρεση δημάρχων από την αναστολή άσκησης του λειτουργήματος του δικηγόρου - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4194/2013

Άρθρο 68 Παροχή δυνατότητας κίνησης υπηρεσιακών οχημάτων των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού ή ν.π.δ.δ. αυτών, σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, με έγκριση του Περιφερειάρχη του Δημάρχου ή του αιρετού μονοπρόσωπου οργάνου διοίκησης - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4674/2020

Άρθρο 69 Αναπλήρωση προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 100 του ν. 3584/2007

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 70 Διορισμός μέλους ανεξάρτητης αρχής που διανύει ή διένυσε τη θητεία του σε θέση υψηλότερης βαθμίδας για πλήρη θητεία - Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 3051/2002

Άρθρο 71 Τρόπος Επιλογής και Διορισμού Προϊσταμένων της Επιτροπής Ανταγωνισμού - Προσθήκη άρθρου 21B στον ν. 3959/2011

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 72 Ρυθμίσεις θεμάτων στελέχωσης υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής

Άρθρο 73 Συμμετοχή υπαλλήλων του κλάδου Συμβούλων και Γραμματέων Επικοινωνίας στο Α.Υ.Σ. και το Α.Π.Υ.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών

Άρθρο 74 Ρυθμίσεις θεμάτων πυροσβεστικού προσωπικού εποχικής απασχόλησης - Προσθήκη παρ. 3 και 4 στο άρθρο 6 του ν. 3103/2003

Άρθρο 75 Ρύθμιση θεμάτων Εθνικού Τυπογραφείου

Άρθρο 76 Διορισμός καλλιτεχνικού και αναπληρωτή καλλιτεχνικού διευθυντή Εθνικού Θεάτρου και Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος - Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 2273/1994

Άρθρο 77 Ρυθμίσεις σχετικά με τους κανονισμούς λειτουργίας του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και του Οργανισμού Μεγάρου Μουσικής Αθηνών

Άρθρο 78 Παράταση της ισχύος των πιστωτικών σημειωμάτων λόγω ακύρωσης ή αναβολής πολιτιστικών εκδηλώσεων - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 4708/2020

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 79 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α'

Άρθρο 80 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Β'

Άρθρο 81 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α'

Άρθρο 82 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β'

Άρθρο 83 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 84 Έναρξη ισχύος

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η ενιαία ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και τη λειτουργία των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου στον δημόσιο τομέα, καθώς και η εγκαθίδρυση του θεσμού του Συμβούλου Ακεραιότητας στη Δημόσια Διοίκηση, προκειμένου να ενισχυθούν οι μηχανισμοί λογοδοσίας και ακεραιότητας στους φορείς του δημόσιου τομέα συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων τους βάσει των αρχών της καλής διακυβέρνησης και της χρηστής διοίκησης, σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τις προβλέψεις του ν. 4622/2019 (Α' 133).

ΜΕΡΟΣ Α'

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ Η ΜΟΝΑΔΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

Οι ρυθμίσεις του Μέρους Α' έχουν εφαρμογή στον δημόσιο τομέα, όπως ορίζεται με την περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του Μέρους Α', ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Γνώμη»: το συμπέρασμα/διαπίστωση που διατυπώνεται από τον προϊστάμενο της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με τη διακυβέρνηση, τη διαχείριση κινδύνων και τις δικλίδες ελέγχου του φορέα. Η Γνώμη μπορεί να βασίζεται σε αποτελέσματα μεμονωμένων έργων και άλλων δραστηριοτήτων που εκτελέστηκαν σε μία δεδομένη χρονική περίοδο. Η Γνώμη που παρέχεται μπορεί να χαρακτηρίζεται ως θετική, αρνητική ή με επιφύλαξη.

2. «Διαδικασία»: μια σειρά ενεργειών που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου στόχου.

3. «Διακυβέρνηση»: ο συνδυασμός των δομών και των διαδικασιών που εφαρμόζονται από τη διοίκηση του φορέα, προκειμένου να προβεί στην ενημέρωση, διεύθυνση, διαχείριση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων του, για την επίτευξη των στόχων του.

4. «Διαχείριση κινδύνων»: η διαδικασία αναγνώρισης, αξιολόγησης και ελέγχου ενδεχόμενων δυσμενών ή ευνοϊκών γεγονότων ή καταστάσεων, μέσω της οποίας ο φορέας προσεγγίζει μεθοδικά τους κινδύνους που συνδέονται με τις δραστηριότητές του και παρέχει εύλογη διαβεβαίωση για την επίτευξη των αντικειμενικών του στόχων.

5. «Δικλίδα ελέγχου/ασφάλειας»: κάθε δράση ή διαδικασία που αναλαμβάνει ο φορέας, για τη διαχείριση των

κινδύνων και την αύξηση της πιθανότητας επίτευξης των καθορισμένων στόχων και σκοπών του.

6. «Εγγενής κίνδυνος»: ο κίνδυνος που ενυπάρχει πριν ληφθεί οποιοδήποτε μέτρο για τον περιορισμό του, όπως όταν απουσιάζει η οποιαδήποτε δικλίδα ελέγχου.

7. «Ενδιαφερόμενα μέρη»: τα μέρη που επηρεάζονται/σχετίζονται από/με τη δράση του φορέα, όπως η διοίκηση, οι υπάλληλοι, οι συναλλασσόμενοι με τον φορέα, οι πολίτες και οι ρυθμιστικοί φορείς.

8. «Εσωτερικός έλεγχος»: μια ανεξάρτητη, αντικειμενική, διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσδίδει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες του φορέα. Βοηθάει τον φορέα να επιτύχει τους αντικειμενικούς του στόχους, υιοθετώντας μια συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και των διαδικασιών διακυβέρνησης.

9. «Εύλογη διαβεβαίωση»: ένα ικανοποιητικό, πλην όμως όχι απόλυτο, επίπεδο διαβεβαίωσης και εμπιστοσύνης, λαμβανομένων υπόψη ιδίως του κόστους, των οφελών και των κινδύνων.

10. «Κίνδυνος»: η πιθανότητα ή απειλή να επέλθει ζημία, απώλεια ή, γενικά, κάποια αρνητική συνέπεια για τους στόχους του φορέα, η οποία μπορεί να οφείλεται τόσο σε ενδογενείς, όσο και σε εξωγενείς παράγοντες και μπορεί να μετριαστεί μέσω προληπτικών δράσεων και δικλίδων ελέγχου.

11. «Κώδικας Δεοντολογίας»: οι αρχές τις οποίες οφείλουν να εφαρμόζουν οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ώστε να προάγονται οι επαγγελματικές και ηθικές αξίες και πρότυπα.

12. «Περιβάλλον ελέγχου»: κάθε μονάδα, περιοχή, λειτουργία, πρόγραμμα, έργο, διαδικασία που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου.

13. «Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O.»: ένα διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο πλαίσιο που περιγράφει τα επιμέρους στοιχεία, λειτουργίες και διαδικασίες ενός ολοκληρωμένου και συνεκτικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου στο επίπεδο κάθε φορέα.

14. «Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας»: η διαδικασία κατά την οποία γίνεται εκτίμηση του βαθμού συμμόρφωσης της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου με τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και του βαθμού τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας από τους Εσωτερικούς Ελεγκτές. Το Πρόγραμμα αξιολογεί την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου και εντοπίζει πεδία που χρήζουν βελτίωσης.

15. «Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου»: μια διεθνής διακήρυξη, του Συμβουλίου των Προτύπων Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors - I.I.A.), η οποία περιγράφει τις προϋποθέσεις και τις απαιτήσεις για την άσκηση των δραστηριοτήτων της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου και την αξιολόγηση της απόδοσης αυτής.

16. «Προστιθέμενη αξία»: η αξία που προσθέτει ο εσωτερικός έλεγχος στον φορέα, μέσω της αντικειμενικής και εύλογης διαβεβαίωσης και της συμβολής του στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου.

17. «Συμβουλευτικές υπηρεσίες»: οι υπηρεσίες οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου ενός φορέα, προσθέτοντας αξία σε αυτόν, χωρίς να εμπλέκονται στην άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργάνων ή των μονάδων προς τις οποίες παρέχονται οι υπηρεσίες αυτές.

18. «Υπηρεσίες διαβεβαίωσης»: οι ελεγκτικές υπηρεσίες που παρέχονται με αντικειμενική εξέταση αποδεικτικών στοιχείων, με σκοπό την ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη αξιολόγηση των συστημάτων και των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου του φορέα.

19. «Υπολειμματικός κίνδυνος»: ο κίνδυνος που απομένει μετά τη λήψη μέτρων από τη διοίκηση, για τη μείωση της πιθανότητας επέλευσης και των επιπτώσεων από την εκδήλωση ενός ανεπιθύμητου γεγονότος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 4 Έννοια

1. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου είναι το πλέγμα των λειτουργιών και διαδικασιών, καθώς και των δικλίδων ελέγχου που υιοθετεί ο φορέας και είναι σχεδιασμένο για να παρέχει εύλογη διαβεβαίωση στον φορέα για την επίτευξη των στόχων του σχετικά με την:

- α) αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των επιχειρησιακών του λειτουργιών,
- β) αξιοπιστία των οικονομικών και λοιπών αναφορών,
- γ) συμμόρφωση με τους νόμους, τους κανονισμούς και τις πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία του.

2. Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου οφείλει να λαμβάνει υπόψη του τα γενικώς αποδεκτά Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, το Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O., καθώς και τις καλές πρακτικές, που διαμορφώνονται από φορείς, όπως η Επιτροπή C.O.S.O. (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - C.O.S.O.) και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors - I.I.A.).

Άρθρο 5 Δομικά στοιχεία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου

1. Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται σε ένα οργανωμένο πλέγμα λειτουργιών και διαδικασιών, το οποίο περιλαμβάνει το σύστημα διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων, το κανονιστικό πλαίσιο, τις πολιτικές, τις διαδικασίες, τις εντολές, καθώς και τη λειτουργία Εσωτερικού Ελέγχου.

2. Οι φορείς του άρθρου 2 υποχρεούνται στην πλήρη καταγραφή και συνεχή ενημέρωση των διαδικασιών που αφορούν σε όλες τις λειτουργίες και τις δράσεις τους.

Άρθρο 6

Διάρθρωση Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου: αρμοδιότητες και ρόλοι

1. Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου διαρθρώνεται σε τρία επίπεδα (γραμμές ρόλων), με αρμοδιότητες και ευθύνες, που έχουν ως σκοπό την επίτευξη των αντικειμενικών στόχων του φορέα.

2. Στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου επιμερίζονται ανά επίπεδο διαφορετικές αρμοδιότητες και ρόλοι στο ευρύτερο πλαίσιο διακυβέρνησης του φορέα:

α) Η πρώτη γραμμή περιλαμβάνει τις οργανικές μονάδες, καθώς και το σύνολο των υπαλλήλων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας που κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους εκτελούν τις διεργασίες εντοπισμού και μετριασμού των κινδύνων, καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου.

β) Η δεύτερη γραμμή περιλαμβάνει τις οργανικές μονάδες και τα μονοπρόσωπα ή συλλογικά όργανα του φορέα που έχουν ως αρμοδιότητα τη διασφάλιση της τήρησης της νομιμότητας, τη διαχείριση των κινδύνων που απειλούν την εύρυθμη λειτουργία του φορέα, καθώς και τη συνολική παρακολούθηση και αξιολόγηση των δικλίδων ελέγχου, που εκτελούνται από την πρώτη γραμμή ρόλων, λειτουργώντας ανεξάρτητα από αυτήν.

γ) Η τρίτη γραμμή περιλαμβάνει τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία παρέχει στον επικεφαλής του φορέα εύλογη διαβεβαίωση και συμβουλευτικές υπηρεσίες σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του συστήματος και των διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης των κινδύνων και των επιμέρους στοιχείων και δικλίδων ελέγχου του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, που αποτελούν αρμοδιότητα των δύο πρώτων γραμμών ρόλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 7

Ανεξαρτησία της λειτουργίας του εσωτερικού ελέγχου

1. Η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου είναι ανεξάρτητη. Η λειτουργική ανεξαρτησία διασφαλίζεται με την οργανωτική υπαγωγή της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου απευθείας στον επικεφαλής του φορέα, καθώς και με τη σύσταση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου.

2. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν εμπλέκονται καθ' οιονδήποτε τρόπο στη διοίκηση του φορέα ούτε αναλαμβάνουν επιχειρησιακά καθήκοντα που σχετίζονται με αυτή.

Άρθρο 8

Επιτροπή Ελέγχου

1. Στους φορείς του άρθρου 2, ανάλογα με την οργανωτική δομή και το μέγεθός τους, συστήνεται Επιτροπή Ελέγχου που εγγυάται την ανεξαρτησία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, παρακολουθεί τις εργασίες της, διασφαλίζει την ποιότητα του έργου της και ότι οι συ-

στάσεις της λαμβάνονται δεόντως υπόψη από τον επικεφαλής του φορέα.

2. Η Επιτροπή Ελέγχου, ως ανεξάρτητο σώμα, δεν έχει αρμοδιότητες διαχείρισης και διοίκησης του φορέα.

3. Η Επιτροπή Ελέγχου απαρτίζεται από τρία (3) μέλη, εκ των οποίων ένα (1) διαθέτει ελεγκτική εμπειρία. Τα μέλη της Επιτροπής προέρχονται από άλλους φορείς του άρθρου 2 και δεν μπορούν να έχουν σχέση εξαρτημένης εργασίας με τον/τους φορέα/φορείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της οικείας Επιτροπής.

4. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της, η Επιτροπή Ελέγχου λαμβάνει υπόψη της τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, το Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O. και τις βέλτιστες πρακτικές, που διαμορφώνονται από φορείς, όπως η Επιτροπή C.O.S.O. και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (I.I.A.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΜΟΝΑΔΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 9

Σύσταση, οργάνωση και στελέχωση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, σε κάθε φορέα του άρθρου 2 συστήνεται Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου συστήνεται στα Υπουργεία ως οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης και στους λοιπούς φορείς επιπέδου ανάλογου με την οργανωτική τους δομή.

2. Στους εποπτευόμενους φορείς του άρθρου 2, στις Ανεξάρτητες Αρχές, καθώς και στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού, συστήνεται Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, εφόσον συντρέχουν τα κριτήρια του αριθμού των υπαλλήλων που υπηρετούν στον φορέα και του ύψους του προϋπολογισμού τους. Πρόσθετα ή διαφορετικά κριτήρια μπορεί να τεθούν σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 79, με γνώμονα τις οργανωτικές και επιχειρησιακές ανάγκες, καθώς και τα χαρακτηριστικά των εν λόγω φορέων.

3. Δύο ή περισσότεροι φορείς που δεν έχουν τη δυνατότητα να συστήσουν ίδια Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, βάσει των κριτηρίων της παρ. 2, μπορούν να συστήσουν κοινή Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου.

4. Στην περίπτωση που είναι εφικτή η σύσταση Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου αλλά κρίνεται απαραίτητη για την αποτελεσματική της λειτουργία η συνδρομή επαγγελματιών με τεχνογνωσία και δεξιότητες που δεν υπάρχουν εντός του φορέα, τότε μπορεί, κατόπιν προηγούμενης αιτιολογημένης απόφασης του επικεφαλής αυτού, να ανατίθεται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών η υποστήριξη της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

5. Στην περίπτωση που η σύσταση ή η λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου δεν είναι εφικτή σύμφωνα με τις παρ. 2 έως 4, οι φορείς της παρ. 2 υπάγονται στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του εποπτεύοντος φορέα τους.

6. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο κατόπιν προηγούμενης αιτιολογημένης απόφασης του επικεφαλής του φορέα της παρ. 2, που διαπιστώνει την αδυναμία

σύστασης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου κατ' εφαρμογή των παρ. 2 έως 4, η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου μπορεί να ανατίθεται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών. Ειδικά για τους ΟΤΑ α' βαθμού, η λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου μπορεί να ανατίθεται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, κατόπιν προηγούμενης αιτιολογημένης απόφασης του επικεφαλής αυτών, που διαπιστώνει την αδυναμία σύστασης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Στις περιπτώσεις αυτές, οι σχετικές αποφάσεις κοινοποιούνται στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και τα πορίσματα των διενεργούμενων εσωτερικών ελέγχων υποβάλλονται άμεσα στις αρχές του άρθρου 22, προς άσκηση των κατά νόμο συντονιστικών και εποπτικών τους αρμοδιοτήτων.

7. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου τελεί σε λειτουργική σχέση αναφοράς με τον επικεφαλής του φορέα. Στο πλαίσιο αυτής:

α) Ο επικεφαλής του φορέα:

αα) εγκρίνει το περιεχόμενο του Κανονισμού Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου,

αβ) εγκρίνει το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου,

αγ) εγκρίνει το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου,

αδ) εκδίδει τις εντολές εσωτερικών ελέγχων και παροχής συμβουλευτικών έργων της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

β) Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου:

βα) υποβάλλει στον επικεφαλής του φορέα Ετήσια Έκθεση με Γνώμη,

ββ) υποβάλλει στον επικεφαλής του φορέα τις εκθέσεις ελέγχου και παροχής συμβουλευτικού έργου της Μονάδας,

βγ) υποβάλλει στον επικεφαλής του φορέα αναφορές σχετικά με την υλοποίηση των ενεργειών που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο των ελέγχων,

βδ) ενημερώνει τον επικεφαλής του φορέα για θέματα διακυβέρνησης, διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, προκειμένου να λαμβάνει γνώση για στρατηγικές, επιχειρησιακές και λειτουργικές εξελίξεις και να εντοπίζει εγκαίρως ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης.

8. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου στελεχώνεται από υπαλλήλους κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ ή κατά περίπτωση και από ένστολο προσωπικό και ειδικό επιστημονικό προσωπικό (στο εξής: εσωτερικοί ελεγκτές) και ΔΕ για τη γραμματειακή υποστήριξη της υπηρεσίας, κατόπιν συνεκτίμησης της ελεγκτικής προϋπηρεσίας στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, καθώς και τυχόν διαπιστεύσεων ή πιστοποιήσεων τους, συναφών με τον εσωτερικό έλεγχο. Στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου προΐστανται υπάλληλοι που πληρούν τις προϋποθέσεις επιλογής σε μονάδα αντίστοιχου επιπέδου, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Εξακολουθούν να ισχύουν ειδικότερες διατάξεις κάθε φορέα που προβλέπουν εξειδικευμένα προσόντα ή προϋποθέσεις για τη στελέχωση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου αυτού. Οι Προϊστάμενοι και οι υπάλληλοι της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου που ασκούν καθήκοντα εσωτερικού ελεγκτή, υποχρεούνται,

εντός δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη του ειδικού προγράμματος της παρ. 10 ή από την τοποθέτησή τους στη Μονάδα, να λάβουν το Πιστοποιητικό Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή της παρ. 10, εκτός αν διαθέτουν ήδη διαπίστευση ή πιστοποίηση συναφή με τον εσωτερικό έλεγχο. Σε περίπτωση της μη εκπλήρωσης της ανωτέρω υποχρέωσης αίρεται η τοποθέτησή τους στη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Τα καθήκοντα του Προϊσταμένου και του προσωπικού της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι ασυμβίβαστα με οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα που δεν σχετίζονται με το έργο της Μονάδας.

9. Το άρθρο 101 του ν. 4622/2019 (Α' 133) εφαρμόζεται αναλόγως για το προσωπικό που υπηρετεί στις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

10. Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.) οργανώνει ειδικό πρόγραμμα ελεγκτικής επάρκειας εσωτερικού ελεγκτή. Το ειδικό πρόγραμμα ελεγκτικής επάρκειας υποχρεούνται να παρακολουθήσουν, ώστε να λάβουν τη σχετική πιστοποίηση και οι ήδη υπηρετούντες στις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου που ασκούν καθήκοντα εσωτερικού ελεγκτή, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους του παρόντος.

Άρθρο 10

Στόχοι και αρμοδιότητες

Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

1. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου έχει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:

α) τον έλεγχο των συστημάτων διακυβέρνησης και λειτουργίας και την παροχή διαβεβαίωσης περί της επάρκειας αυτών, με σκοπό την υποστήριξη του φορέα για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων και για τη λήψη μέτρων, όπου απαιτείται,

β) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, είτε ως αρωγή προς τον επικεφαλής του φορέα είτε στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος εργασιών, με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του φορέα,

γ) τη διασφάλιση της ορθής, αποτελεσματικής και ασφαλούς διαχείρισης και χρήσης των πληροφοριακών συστημάτων και

δ) την αξιολόγηση της λειτουργίας, των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων του φορέα βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

2. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου ασκεί τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α) συντάσσει και αναθεωρεί το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων, το οποίο εγκρίνεται από τον επικεφαλής του φορέα,

β) καταρτίζει Ετήσιο ή Πολυετές Πρόγραμμα Εργασιών, λαμβανομένων υπόψη των στρατηγικών και επιχειρησιακών προτεραιοτήτων του φορέα, καθώς και της αξιολόγησης των κινδύνων και των ευκαιριών του φορέα,

γ) σχεδιάζει και διενεργεί προγραμματισμένους και έκτακτους ελέγχους επί του συνόλου των υπηρεσιών του φορέα, των λειτουργιών, των συλλογικών οργάνων αυτού, των διαδικασιών του, των εκτελούμενων έργων, καθώς και των πληροφοριακών του συστημάτων, όπως αυτά εντοπίζονται μέσω της διαδικασίας αξιολόγησης

και ιεράρχησης των κινδύνων που απειλούν τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις πιθανότητες εκδήλωσης του κινδύνου και τις ενδεχόμενες συνέπειές του,

δ) παρέχει συμβουλευτικά έργα επί του συνόλου των υπηρεσιών του φορέα, των λειτουργιών, των συλλογικών οργάνων αυτού, των διαδικασιών του, των εκτελούμενων έργων, καθώς και των πληροφοριακών του συστημάτων,

ε) ελέγχει και παρέχει διαβεβαίωση περί της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του φορέα και εισηγείται σχετικές βελτιωτικές προτάσεις,

στ) παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες,

ζ) αξιολογεί τη λειτουργία του φορέα βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης,

η) ελέγχει την ορθή εφαρμογή των διαδικασιών εκτέλεσης του προϋπολογισμού, σύνταξης και αποστολής στο Υπουργείο Οικονομικών των δημοσιονομικών και λοιπών αναφορών, καθώς και διενέργειας των δαπανών και διαχείρισης της περιουσίας του οικείου φορέα για τον εντοπισμό τυχόν ενδείξεων φαινομένων κακοδιοίκησης, κακοδιαχείρισης, κατάχρησης, σπατάλης ή απάτης, καθώς και εάν ο φορέας αναπτύσσει κατάλληλες δικλίδες για την αποτροπή τους στο μέλλον,

θ) ελέγχει και αξιολογεί τις διαδικασίες κατάρτισης των οικονομικών και μη αναφορών του φορέα,

ι) αξιολογεί τις διαδικασίες σχεδιασμού και εκτέλεσης των λειτουργιών και των προγραμμάτων του φορέα,

ια) ελέγχει τη συμμόρφωση του φορέα προς την ισχύουσα νομοθεσία, τους κανονισμούς και τις πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία του,

ιβ) ελέγχει τα πληροφοριακά συστήματα ως προς την αποτελεσματικότητά τους για την επίτευξη των στόχων του φορέα,

ιγ) παρακολουθεί, αξιολογεί και επιβεβαιώνει τις διορθωτικές ή βελτιωτικές ενέργειες που πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες του φορέα σε συμμόρφωση με τις προτάσεις του εσωτερικού ελέγχου, μέχρι την οριστική υλοποίησή τους,

ιδ) καταρτίζει Ετήσια Έκθεση με Γνώμη,

ιε) γνωστοποιεί αμελλητί στις αρμόδιες υπηρεσίες και στον πειθαρχικό Προϊστάμενο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τυχόν ενδείξεις απάτης ή έλλειψης ακεραιότητας ή πειθαρχικής ευθύνης υπαλλήλων και

ιστ) μεριμνά για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των εσωτερικών ελεγκτών.

Άρθρο 11

Κανονισμός Λειτουργίας Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου καθορίζονται ιδίως ο σκοπός, οι αρμοδιότητες, η ευθύνη και η θέση της Μονάδας στην οργανωτική διάρθρωση του φορέα, λαμβανομένων υπόψη των Διεθνών Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 12

Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών

Ο Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών περιλαμβάνει τις αρχές που σχετίζονται με την επαγγελματι-

κή πρακτική και τους κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς και ακεραιότητας που οφείλουν να ακολουθούν, λαμβάνοντας υπόψη τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 13

Ετήσια Έκθεση με Γνώμη του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

1. Έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλει την Ετήσια Έκθεση του προηγούμενου έτους, στον επικεφαλής του φορέα και στην Επιτροπή Ελέγχου. Η Έκθεση συντάσσεται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.

2. Η Ετήσια Έκθεση κοινοποιείται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών. Ειδικά για τους ΟΤΑ α' βαθμού, η Ετήσια Έκθεση κοινοποιείται και στο Δημοτικό Συμβούλιο.

3. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου παρέχει Γνώμη στον επικεφαλής του φορέα, για τη συνολική επάρκεια των δομών και συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες του φορέα. Η Γνώμη συνοδεύει την Ετήσια Έκθεση που υποβάλλεται στον επικεφαλής του φορέα, βασίζεται στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων της Μονάδας και λαμβάνει τη μορφή της διαβεβαίωσης (θετικής, αρνητικής ή με επιφύλαξη).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΓΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 14

Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

1. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου καταρτίζει, το αργότερο εντός του Ιανουαρίου κάθε έτους, το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών του έτους αυτού, βάσει των διαθέσιμων πόρων της Μονάδας, και το υποβάλλει στην Επιτροπή Ελέγχου, καθώς και στον επικεφαλής του φορέα, ο οποίος και το εγκρίνει, το αργότερο εντός μηνός.

2. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθεί και εισηγείται την τροποποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών, όταν κρίνει ότι αυτό απαιτείται λόγω εξωγενών ή ενδογενών παραγόντων. Το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών τροποποιείται με την ίδια διαδικασία έγκρισής του.

Άρθρο 15

Στάδια έργων

Κάθε έργο που διενεργείται ή παρέχεται από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου διαρθρώνεται σε στάδια ως εξής:

1. Διαβεβαιωτικό/ελεγκτικό: α) ανάθεση, β) σχεδιασμός, γ) διενέργεια, δ) σύνταξη προσωρινής έκθεσης, ε) οριστικοποίηση και υποβολή της έκθεσης, στ) παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων.

2. Συμβουλευτικό: α) ανάθεση, β) σχεδιασμός, γ) διενέργεια, δ) σύνταξη και υποβολή της έκθεσης.

Άρθρο 16 **Παρακολούθηση της υλοποίησης** **των συστάσεων του Εσωτερικού Ελέγχου**

1. Μετά το στάδιο της οριστικοποίησης της έκθεσης ελέγχου, οι συστάσεις που αναφέρονται στην έκθεση και έχουν συμφωνηθεί με τους ελεγχόμενους, καθώς και τα σχέδια διορθωτικών ενεργειών και δράσεων για την εφαρμογή τους, παρακολουθούνται από τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Η παρακολούθηση συνίσταται στην επιβεβαίωση της υλοποίησης και αξιολόγησης του αντίκτυπου κάθε ενέργειας που συμφωνήθηκε, εντός του προκαθορισμένου χρονοδιαγράμματος που τέθηκε από τον Εσωτερικό Ελεγκτή.

2. Μετά την υλοποίηση όλων των ενεργειών που συμφωνήθηκαν, συντάσσεται αναφορά στην οποία, εκτός των άλλων, περιλαμβάνεται η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν από τις υπηρεσίες, με σκοπό την ανάδειξη της προστιθέμενης αξίας, καθώς και της ύπαρξης τυχόν υπολειμματικών, μη ανεκτών για τον φορέα κινδύνων.

Άρθρο 17 **Πρόγραμμα Αξιολόγησης** **και Βελτίωσης Ποιότητας**

1. Κάθε φορέας του άρθρου 2 είναι υποχρεωμένος να θεσπίσει ετήσιο Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας για τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, με το οποίο παρέχονται η δυνατότητα αποτίμησης του βαθμού συμμόρφωσής της με τον Κανονισμό Λειτουργίας της, της τήρησης και του βαθμού εφαρμογής των Προτύπων για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, του βαθμού τήρησης του Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών, καθώς και η δυνατότητα αξιολόγησης της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του Εσωτερικού Ελέγχου και εντοπισμού πεδίων που χρήζουν βελτίωσης, ώστε να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις διαδικασίες που διέπουν τη λειτουργία του φορέα.

2. Το Πρόγραμμα Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας περιλαμβάνει τόσο τις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις, όσο και την εξωτερική αξιολόγηση, με τις οποίες συνολικά εκτιμάται η ποιότητα της λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού ελέγχου, εξάγονται συμπεράσματα και υποβάλλονται σχετικές εισηγήσεις για τις απαιτούμενες βελτιώσεις.

3. Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση, τήρηση και εφαρμογή του Προγράμματος Αξιολόγησης και Βελτίωσης Ποιότητας της Μονάδας.

4. Για τις διαρκείς εσωτερικές αξιολογήσεις χρησιμοποιούνται διαδικασίες και εργαλεία που περιλαμβάνουν ιδίως: α) την εποπτεία του ελεγκτικού έργου, β) την υλοποίηση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, γ) τις εργασίες ελέγχου και τις διαδικασίες που ακολουθούνται, σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Εσωτερικών Ελέγχων της Μονάδας Εσωτερικού

Ελέγχου, δ) την τήρηση των προθεσμιών που συμφωνήθηκαν, ε) τον αριθμό των βελτιωτικών προτάσεων, καθώς και εκείνων που υλοποιήθηκαν μέσα στο έτος. Οι ως άνω διαδικασίες και εργαλεία καθορίζονται με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 18 **Πρόσβαση εσωτερικών ελεγκτών**

1. Οι εσωτερικοί ελεγκτές, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, έχουν πλήρη και απρόσκοπτη πρόσβαση σε όλα τα αρχεία, φυσικά στοιχεία, έγγραφα, χώρους και δραστηριότητες του φορέα, και συνεργάζονται με τους εργαζόμενους σε αυτόν, στο μέτρο που είναι απαραίτητο για την υλοποίηση του έργου τους. Σε περίπτωση που στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου ελεγκτικού έργου, απαιτείται πρόσβαση σε πληροφοριακό σύστημα έτερου φορέα, χορηγείται σχετική άδεια κατόπιν εγγράφου αιτήματος, τηρουμένων των διατάξεων περί προστασίας συγκεκριμένων κατηγοριών δεδομένων.

2. Οι εσωτερικοί ελεγκτές έχουν καθήκον εχεμύθειας και ευθύνη απόλυτης διαφύλαξης του απορρήτου των στοιχείων που περιέρχονται στη γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Άρθρο 19 **Ορισμός εμπειρογνομόνων**

1. Αν κατά την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, ο Προϊστάμενος της Μονάδας εισηγείται στον επικεφαλής του φορέα, τον ορισμό υπαλλήλου άλλης υπηρεσίας του ίδιου φορέα, ο οποίος διαθέτει τις ειδικές γνώσεις που απαιτεί το εν λόγω έργο.

2. Αν οι απαιτούμενες ειδικές γνώσεις για την άσκηση του έργου δεν καλύπτονται από το προσωπικό του φορέα, ως εμπειρογνώμονες μπορούν να ορίζονται είτε υπάλληλοι άλλων φορέων του άρθρου 2 είτε ιδιώτες που διαθέτουν σχετικές με το συγκεκριμένο ελεγκτικό έργο γνώσεις και εμπειρία, οι οποίοι συμμετέχουν στο εν λόγω έργο. Το εύρος και η περίμετρος του έργου που θα εκτελεστεί, η διάρκεια και το πλαίσιο συνεργασίας του εμπειρογνώμονα με τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και οι ειδικότερες υπηρεσιακές ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν, ορίζονται κάθε φορά με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης για τους λοιπούς φορείς του άρθρου 2, ύστερα από γνώμη του Προϊστάμενου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Άρθρο 20 **Εσωτερικοί ελεγκτές και απάτη**

1. Οι εσωτερικοί ελεγκτές εξετάζουν και αξιολογούν την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και βοηθούν τον φορέα να προλαμβάνει τις περιπτώσεις απάτης, μέσω της ανίχνευσης και της καταγραφής των σχετικών κινδύνων.

2. Σε περίπτωση εντοπισμού ενδείξεων απάτης κατά τη διενέργεια ενός ελέγχου, η διερεύνηση της συγκεκριμένης υπόθεσης δεν διενεργείται από τους εσωτερικούς ελεγκτές στο πλαίσιο του εν λόγω ελεγκτικού έργου. Στην περίπτωση αυτή, οι εσωτερικοί ελεγκτές θέτουν υπόψη

του επικεφαλής του φορέα και του Προϊσταμένου της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου τα στοιχεία περί απάτης που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων, προκειμένου να αναληφθούν οι ενέργειες από τα αρμόδια όργανα που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις και τον κανονισμό λειτουργίας.

Άρθρο 21

Χρήση προτύπων και βέλτιστων πρακτικών εσωτερικού ελέγχου

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι εσωτερικοί ελεγκτές οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους τα γενικώς αποδεκτά Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, το Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O., καθώς και τις καλές πρακτικές, που διαμορφώνονται από φορείς, όπως η Επιτροπή C.O.S.O και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (I.I.A.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ** **ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ** **ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Άρθρο 22

Αρμόδιοι φορείς για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της λειτουργίας των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου

1. Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, ως αρμόδιος φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 83 του ν. 4622/2019 (Α' 133) και τις διατάξεις που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία της:

α) αναπτύσσει το θεσμικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό πλαίσιο για το Εθνικό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, τη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου και τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία για τη δημόσια διοίκηση και τη δημοσιονομική διαχείριση,

β) σχεδιάζει και αναπτύσσει πρότυπα, μεθοδολογίες και εργαλεία εσωτερικού ελέγχου,

γ) συντονίζει και υποστηρίζει τη λειτουργία και την ελεγκτική δράση των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου,

δ) παρακολουθεί και αξιολογεί το έργο και τη δράση των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου και υποβάλλει προτάσεις για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων που κατεγράφησαν κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης,

ε) ενημερώνεται για τις εκθέσεις και τα πορίσματα των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και για την πορεία υλοποίησης των προτάσεών τους, οποτεδήποτε το ζητήσει, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην περ. η) της παρ. 2 του άρθρου 83 του ν. 4622/2019.

2. Το Υπουργείο Οικονομικών, σύμφωνα με τον ν. 3492/2006 (Α' 210), ελέγχει την επάρκεια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

3. Το Ελεγκτικό Συνέδριο παρακολουθεί, ελέγχει και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα και την επάρκεια των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 169 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και τις διατάξεις που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία αυτού.

ΜΕΡΟΣ Β'

Ο ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ **ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΥΠΑΓΩΓΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ **ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**

Άρθρο 23

Σύμβουλος Ακεραιότητας - Σύσταση **Αυτοτελούς Γραφείου Συμβούλου** **Ακεραιότητας**

1. Σε κάθε Υπουργείο συνιστάται Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας, το οποίο υπάγεται ως οργανική μονάδα στον Υπουργό. Από τη ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται τα Υπουργεία Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Είναι δυνατή η σύσταση Αυτοτελούς Γραφείου Συμβούλου Ακεραιότητας στα Υπουργεία του προηγούμενου εδαφίου, σε Ανεξάρτητες Αρχές, σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, σε αυτοτελείς υπηρεσίες, σε Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο λόγω των αρμοδιοτήτων του φορέα και του αριθμού των υπαλλήλων που υπηρετούν σε αυτόν, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 80.

2. Οι αυτοτελείς υπηρεσίες και τα εποπτευόμενα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, εφόσον δεν έχουν συστήσει Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας, υπάγονται στο αντίστοιχο Γραφείο του εποπτεύοντος φορέα.

3. Το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας στελεχώνεται από τον Σύμβουλο Ακεραιότητας και δύναται να στελεχώνεται και από υπαλλήλους του οικείου φορέα.

Άρθρο 24

Αρμοδιότητες Συμβούλου Ακεραιότητας

Οι αρμοδιότητες του Συμβούλου Ακεραιότητας διακρίνονται σε τρεις λειτουργικούς άξονες ως εξής:

1. Υποστηρικτικός άξονας

α) Παρέχει εξατομικευμένη συμβουλευτική συνδρομή για ζητήματα δεοντολογίας και ακεραιότητας που αντιμετωπίζει ο υπάλληλος κατά την ενάσκηση των υπηρεσιακών του καθηκόντων, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων, όπως η σεξουαλική παρενόχληση, οι διακρίσεις, ο εκφοβισμός, η ηθική παρενόχληση και η σύγκρουση συμφερόντων.

β) Παραλαμβάνει αναφορές από τους υπαλλήλους του φορέα, για περιστατικά παραβίασης ακεραιότητας ή διαφθοράς και ασκεί διαμεσολάβηση, προκειμένου να επιληφθούν τα όργανα του φορέα ή εξωτερικοί φορείς που είναι αρμόδιοι για τη διερεύνησή τους.

γ) Παρακολουθεί τη διαδικασία της διερεύνησης της αναφοράς και ενημερώνει σχετικά τον υπάλληλο που την υπέβαλε.

2. Ενημερωτικός άξονας

α) Παρέχει ενημέρωση στο προσωπικό του φορέα για θέματα δεοντολογίας και ακεραιότητας, καθώς και για τη λειτουργία, τις αρμοδιότητες και την αποστολή του Συμβούλου Ακεραιότητας.

β) Σχεδιάζει και συντονίζει δράσεις εκπαίδευσης και ανάπτυξης ικανοτήτων για τους υπαλλήλους του φορέα και τους υπαλλήλους των εποπτευόμενων φορέων σε συνεργασία με την οικεία οργανική μονάδα που είναι αρμόδια για θέματα εκπαίδευσης, καθώς και με εξωτερικούς φορείς παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης, όπως το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

γ) Συμμετέχει στη χάραξη εσωτερικών πολιτικών και στην ανάπτυξη εργαλείων για την ενίσχυση της ακεραιότητας και της διαφάνειας, όπως Κώδικες Ηθικής και Δεοντολογίας, Κανονισμοί Διαχείρισης Φαινομένων Σύγκρουσης Συμφερόντων, Πρωτόκολλα Αντιμετώπισης Περιστατικών Απάτης και Διαφθοράς.

3. Συμβουλευτικός άξονας

α) Ενημερώνει και συνεργάζεται με τη διοίκηση του φορέα, τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου και την οργανική μονάδα που είναι αρμόδια για θέματα διοικητικής υποστήριξης και ανθρώπινου δυναμικού, για την ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών και προτύπων ακεραιότητας εντός του φορέα.

β) Διατυπώνει προτάσεις βελτίωσης των μηχανισμών πρόληψης, αποτροπής και εντοπισμού προς τον επικεφαλής του φορέα, όταν εντοπίζει περιστατικά παραβιάσεων ακεραιότητας.

γ) Συντάσσει Ετήσια Έκθεση και την υποβάλλει στον επικεφαλής του φορέα και στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας για την αποτελεσματικότητα των πολιτικών και διαδικασιών ακεραιότητας που χρησιμοποιεί ο φορέας, το έργο που επιτελέστηκε, καθώς και για την πορεία των υποθέσεων που χειρίστηκε.

Άρθρο 25

Υποχρεώσεις - Ευθύνες

1. Ο Σύμβουλος Ακεραιότητας υποχρεούται:

α) να ασκεί τα καθήκοντά του με ακεραιότητα, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, διαφάνεια και κοινωνική υπευθυνότητα και να ενεργεί υπέρ του δημοσίου συμφέροντος,

β) να σέβεται και να τηρεί τους κανόνες εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας, για θέματα για τα οποία έλαβε γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων του,

γ) να απέχει από τη διαχείριση συγκεκριμένων υποθέσεων δηλώνοντας κώλυμα, εφόσον συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων.

2. Η μη αναφορά του κωλύματος της περ. γ) της παρ. 1 συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

3. Ο Σύμβουλος Ακεραιότητας έχει πειθαρχική ευθύνη για πράξεις ή παραλείψεις που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων του σύμφωνα με τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

4. Με την έναρξη της θητείας του ο Σύμβουλος Ακεραιότητας υπογράφει Δήλωση Εχεμύθειας. Το καθήκον εχεμύθειας εξακολουθεί να ισχύει για πέντε (5) χρόνια μετά τη λήξη της θητείας του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΜΗΤΡΩΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ, ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ

Άρθρο 26

Σύσταση Μητρώου Συμβούλων Ακεραιότητας

1. Συστήνεται Μητρώο Συμβούλων Ακεραιότητας (Μητρώο), στο οποίο εντάσσονται οι υποψήφιοι για την κάλυψη των θέσεων Συμβούλου Ακεραιότητας. Το Μητρώο τηρείται ηλεκτρονικά στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του και περιλαμβάνει αποκλειστικά τα απαραίτητα εκείνα στοιχεία προς διασφάλιση τόσο των προσωπικών δεδομένων όσο και της διαφάνειας.

2. Στο Μητρώο εγγράφονται, κατόπιν αίτησής τους, μόνιμοι ή με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ ή ειδικό επιστημονικό προσωπικό, οι οποίοι ανήκουν οργανικά σε Υπουργεία ή σε αυτοτελείς Υπηρεσίες ή σε Ανεξάρτητες Αρχές ή Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, έχουν τον Α' βαθμό και τριετή κατ' ελάχιστο πραγματική δημόσια υπηρεσία, και διαθέτουν το Πιστοποιητικό Επάρκειας Συμβούλου Ακεραιότητας του άρθρου 27.

3. Δεν εγγράφονται στο Μητρώο όσοι:

α) κατά των οποίων εκκρεμεί ποινική δίωξη για οποιοδήποτε κακούργημα, καθώς και οποιαδήποτε ποινική δίωξη για τα εγκλήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης (κοινής ή στην υπηρεσία), απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, πλαστογραφίας πιστοποιητικών, απιστίας δικηγόρου, απιστίας περί την υπηρεσία, απιστίας κατά του νομικού προσώπου του Ελληνικού Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, δωροδοκίας, καταπίεσης, παράνομης βεβαίωσης ή είσπραξης δικαιωμάτων του Δημοσίου, παράβασης καθήκοντος, δυσφήμισης, συκοφαντικής δυσφήμισης, ψευδούς βεβαίωσης, υπεξαγωγής εγγράφων, για οποιοδήποτε έγκλημα σχετικά με την υπηρεσία, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας - αξιοπρέπειας ή οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, παραβίαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, λαθρεμπορίας και τυχερών παιχνιδιών ή

β) έχουν καταδικαστεί σε οποιαδήποτε ποινή για κακούργημα ή για κάποιο από τα εγκλήματα της περ. α' ή

γ) κατά των οποίων έχει ασκηθεί πειθαρχική δίωξη για πειθαρχικό παράπτωμα που δύναται να επισύρει την πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης ή

δ) στους οποίους έχει επιβληθεί τελεσίδικα οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή ανώτερη του προστίμου αποδοχών τεσσάρων (4) μηνών για οποιαδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα, μέχρι τη διαγραφή της ποινής ή

ε) τελούν σε αργία ή διαθεσιμότητα ή έχουν τεθεί σε αναστολή άσκησης καθηκόντων.

4. Η εγγραφή στο Μητρώο πραγματοποιείται με την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης, καθώς και των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν τις απαιτούμενες

προϋποθέσεις. Αντίγραφο της αίτησης κοινοποιείται υποχρεωτικά με μέριμνα του αιτούντος στη Διεύθυνση Προσωπικού του φορέα προέλευσης. Η ηλεκτρονική αίτηση επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75).

5. Μέλος του Μητρώου μπορεί να διαγραφεί με αίτησή του, που υποβάλλεται ηλεκτρονικά. Αντίγραφο της αίτησης κοινοποιείται υποχρεωτικά με μέριμνα του αιτούντος στη Διεύθυνση Προσωπικού του φορέα προέλευσης και στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας.

6. Το Υπουργείο Εσωτερικών προβαίνει σε υποχρεωτική διαγραφή μέλους από το Μητρώο εάν συντρέξουν οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων της παρ. 3 κατόπιν σχετικής ενημέρωσης από την αρμόδια Διεύθυνση Προσωπικού ή την Εθνική Αρχή Διαφάνειας ή από άλλη επίσημη δημόσια αρχή.

Άρθρο 27

Πιστοποίηση Συμβούλων Ακεραιότητας

Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και την Εθνική Αρχή Διαφάνειας οργανώνει ειδικό πρόγραμμα επάρκειας για τη θέση του Συμβούλου Ακεραιότητας.

Άρθρο 28

Κάλυψη θέσεων Συμβούλων Ακεραιότητας

1. Η θέση του Συμβούλου Ακεραιότητας πληρούται κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος που εκδίδει η Εθνική Αρχή Διαφάνειας. Η πρόσκληση αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια, στην ιστοσελίδα της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών. Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν τα μέλη του Μητρώου του άρθρου 26. Με την πρόσκληση καθορίζονται ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής αίτησης των ενδιαφερομένων, η διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεών τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Η αξιολόγηση των υποψηφίων για την κάλυψη της θέσης του Συμβούλου Ακεραιότητας γίνεται από τριμελή Επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και αποτελείται από τον Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης Ακεραιότητας και Λογοδοσίας της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, τον Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης που είναι αρμόδια για θέματα προσωπικού του οικείου φορέα, εφόσον υπάρχει, ή τον Προϊστάμενο Διεύθυνσης που είναι αρμόδιος για θέματα προσωπικού, με αναπληρωτές όσους τους αναπληρώνουν στα υπηρεσιακά τους καθήκοντα. Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται υπάλληλος της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ με βαθμό τουλάχιστον Β'.

3. Η επιλογή διενεργείται από την Επιτροπή της παρ. 2, κατόπιν συνεκτίμησης των απαιτούμενων τυπικών και των πρόσθετων επιθυμητών προσόντων, όπως αυτά προσδιορίζονται ειδικότερα στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η Επιτροπή δύναται να καλεί σε συνέντευξη τους τρεις επικρατέστερους υποψηφίους ανά

θέση, η οποία λαμβάνεται υπόψη για την τελική επιλογή τους. Το περιεχόμενο της συνέντευξης με τα κρίσιμα και ουσιαστικά σημεία της αναφέρεται συνοπτικά στο πρακτικό επιλογής της Επιτροπής, το οποίο είναι ειδικά αιτιολογημένο, περιλαμβάνει συγκριτική αξιολόγηση των υποψηφίων σε σχέση με τον υποψήφιο που επιλέγεται, καθώς και καθορισμό ενός επιλαχόντα, εφόσον υπάρχει.

4. Δεν επιτρέπεται να συμμετέχει στη διαδικασία υπάλληλος που έχει επιλεγεί και τοποθετηθεί σε θέση Συμβούλου Ακεραιότητας, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Άρθρο 29

Υπηρεσιακή κατάσταση Συμβούλων Ακεραιότητας

1. Η θητεία του Συμβούλου Ακεραιότητας είναι τριετής, με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης για μία (1) ακόμη φορά. Η ανανέωση δύναται να πραγματοποιηθεί αφού αξιολογηθεί το έργο του Συμβούλου Ακεραιότητας από την τριμελή Επιτροπή της παρ. 2 του άρθρου 28, τρεις (3) μήνες πριν τη λήξη της θητείας του. Ο Σύμβουλος Ακεραιότητας του οποίου η θητεία έληξε συνεχίζει να ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι την επιλογή νέου. Αν κατά τη διάρκεια της θητείας του Συμβούλου προκύψει ένα από τα κωλύματα της παρ. 3 του άρθρου 26 ο Σύμβουλος παύεται αυτοδικαίως από τη θέση από την ημερομηνία που έλαβε γνώση το αρμόδιο όργανο και διαγράφεται από το Μητρώο Συμβούλων Ακεραιότητας σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 26.

2. Ο χρόνος που διανύεται σε θέση Συμβούλου Ακεραιότητας λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας σε θέση Προϊσταμένου επιπέδου Τμήματος, ως προς όλες τις υπηρεσιακές συνέπειες. Στον ανωτέρω δεν καταβάλλεται το μηνιαίο επίδομα θέσης ευθύνης που προβλέπεται στο άρθρο 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

3. Η θέση του Συμβούλου Ακεραιότητας είναι πλήρους απασχόλησης. Με απόφαση του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ο υπάλληλος που έχει επιλεγεί σε θέση Συμβούλου Ακεραιότητας τοποθετείται στο Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του φορέα για τον οποίο έχει επιλεγεί, εφόσον ανήκει οργανικά σε αυτόν. Σε διαφορετική περίπτωση, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ο υπάλληλος που επιλέγεται σε θέση Συμβούλου Ακεραιότητας αποσπάται στη Γενική Διεύθυνση Ακεραιότητας και Λογοδοσίας της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας χωρίς να καταλαμβάνει οργανική θέση κατά παρέκκλιση της παρ. 7 του άρθρου 96 του ν. 4622/2019 (Α' 133) και στη συνέχεια τοποθετείται στο Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας του φορέα υποδοχής.

4. Η μισθοδοσία των Συμβούλων Ακεραιότητας καταβάλλεται από τον φορέα υποδοχής. Οι εκθέσεις αξιολόγησης της απόδοσης των Συμβούλων Ακεραιότητας συντάσσονται από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ακεραιότητας και Λογοδοσίας της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας. Οι Σύμβουλοι Ακεραιότητας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, υπάγονται: α) για θέματα πειθαρχικής

ευθύνης στον Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας που είναι πειθαρχικός προϊστάμενος αυτών και στο Πειθαρχικό Συμβούλιο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, β) για θέματα χορήγησης αδειών, άδειας άσκησης ιδιωτικού έργου με αμοιβή ή τήρησης του ωραρίου εργασίας, στην αρμόδια Διεύθυνση Προσωπικού και στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο του φορέα όπου ασκούν τα καθήκοντα του Συμβούλου και γ) για τα λοιπά θέματα υπηρεσιακής τους κατάστασης στη Διεύθυνση Προσωπικού και το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της υπηρεσίας προέλευσής τους.

Άρθρο 30
Συντονισμός Συμβούλων Ακεραιότητας
(Δίκτυο Συμβούλων Ακεραιότητας)

Η Εθνική Αρχή Διαφάνειας ορίζει αρμόδια για τον συντονισμό των Συμβούλων Ακεραιότητας (Δίκτυο Συμβούλων Ακεραιότητας) με σκοπό:

α) τη συνεργασία μεταξύ των μελών του, για την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών σχετικά με τον τρόπο χειρισμού υποθέσεων, την καταγραφή των προσεγγίσεων που είναι αποτελεσματικές και τον διαμοιρασμό καλών πρακτικών,

β) τη διατύπωση και υποβολή προτάσεων για την ανάπτυξη συγκεκριμένων πολιτικών ακεραιότητας, καθώς και την ανάδειξη της προστιθέμενης αξίας του Συμβούλου Ακεραιότητας στην ενίσχυση της ακεραιότητας στη δράση των δημόσιων φορέων,

γ) τη διοργάνωση, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών και το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, δράσεων εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τη δημόσια ακεραιότητα, τη διαφάνεια και τη λογοδοσία,

δ) τη συγκέντρωση και αναφορά στατιστικών στοιχείων και δεδομένων σε θέματα ακεραιότητας και διαφθοράς.

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Άρθρο 31
Οργανόγραμμα Δημόσιας Διοίκησης και
Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση
των παρ. 1 του άρθρου 4 και παρ. 1
του άρθρου 16 του ν. 4440/2016

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4440/2016 (Α' 224) αντικαθίσταται ως ακολούθως: «Προϋπόθεση για τη συμμετοχή των φορέων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 3 ως υπηρεσιών υποδοχής στο ΕΣΚ είναι η σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις προηγούμενη έκδοση Οργανισμών και η αντίστοιχη κατάρτιση περιγραμμάτων θέσεων εργασίας, καθώς και η καταχώριση των ως άνω στοιχείων εκ μέρους των ανωτέρω φορέων στο ψηφιακό Οργανόγραμμα του άρθρου 16.».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4440/2016 αντικαθίσταται ως ακολούθως: «1. Δημιουργείται σε βάση δεδομένων Οργανόγραμμα της Δημόσιας Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στο οποίο αποτυπώνονται η διάρθρωση και η στελέχωση όλων

των φορέων του Δημοσίου, των οποίων το προσωπικό απογράφεται στο Μητρώο Ανθρώπινου Δυναμικού του Ελληνικού Δημοσίου.».

Άρθρο 32
Ρυθμίσεις Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής
Προϊσταμένων (ΕΙ.Σ.Ε.Π.) -
Τροποποίηση των παρ. 1
και 2 του άρθρου 86 του ν. 3528/2007

1. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 86 του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (Υπαλληλικός Κώδικας, ν. 3528/2007, Α' 26) προστίθεται η φράση «καθώς και των ανεξάρτητων αρχών».

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 86 του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (Υπαλληλικός Κώδικας, ν. 3528/2007) προστίθενται εδάφια ως εξής: «Ειδικά για την επιλογή προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων στις ανεξάρτητες Αρχές συνιστάται στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών διακριτό Ειδικό Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων, το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών από: Δύο (2) μέλη του Α.Σ.Ε.Π., εκ των οποίων ο ένας ορίζεται Πρόεδρος, οι οποίοι υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π. με τους αναπληρωτές τους, δύο (2) Νομικούς Συμβούλους ή Παρέδρους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που υποδεικνύονται αρμοδίως, και ένα μέλος της οικείας ανεξάρτητης Αρχής, που αφορά η προκηρυσσόμενη θέση επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης με τον αναπληρωτή του. Εφόσον δεν προβλέπονται μέλη στην οικεία ανεξάρτητη Αρχή, ως πέμπτο μέλος ορίζεται ένα επιπλέον μέλος του Α.Σ.Ε.Π. με τον αναπληρωτή του κατά τα ανωτέρω. Γραμματέας και αναπληρωτής του Συμβουλίου αυτού ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του Α.Σ.Ε.Π. υπάλληλοι του Υπουργείου Εσωτερικών ή του ΑΣΕΠ κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α'».

3. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 86 του ν. 3528/2007 προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Ειδικά για το Μετοχικό Ταμείο Στρατού (Μ.Τ.Σ), το Μετοχικό Ταμείο Ναυτικού (Μ.Τ.Ν.), το Μετοχικό Ταμείο Αεροπορίας (Μ.Τ.Α.) και το Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), αρμόδιο είναι το Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (Σ.Ε.Π.) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.».

4. Ειδικές διατάξεις συγκρότησης αρμόδιων συλλογικών οργάνων επιλογής προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων ανεξαρτήτων αρχών που ισχύουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διατηρούνται σε ισχύ.

5. Η συγκρότηση του Ειδικού Συμβουλίου Επιλογής Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων των Ανεξαρτήτων Αρχών ολοκληρώνεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 33
Θέματα υπηρεσιακής κατάστασης
Υπηρεσιακών Γραμματέων -
Τροποποίηση της περ. στ) της παρ. 1
του άρθρου 1 του ν. 3213/2003

1. Οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς του άρθρου 36 του ν. 4622/2019 (Α' 133), κατά τη διάρκεια της θητείας τους,

έχουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών και Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (Υπαλληλικός Κώδικας, ν. 3528/2007, Α' 26).

2. Η παρ. 18 του άρθρου 32 του ν. 2190/1994 (Α' 28), ως προς την αυτοδίκαιη επάνοδο στις θέσεις που κατείχαν προ του διορισμού τους, εφαρμόζεται αναλόγως και για τους υπαλλήλους που διορίζονται ως Υπηρεσιακοί Γραμματείς μετά τη λήξη της θητείας τους. Στους υπαλλήλους αυτούς καταβάλλεται μετά την επάνοδό τους στη θέση που κατείχαν, τυχόν προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α' 176), στο ύψος που αυτή έχει προσδιοριστεί πριν τον διορισμό τους στη θέση του Υπηρεσιακού Γραμματέα, λαμβανομένου υπόψη του χρόνου υπηρεσίας στην εν λόγω θέση.

3. Οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς αξιολογούνται βάσει του Μέρους Β' του ν. 4369/2016 (Α' 33) από τον οικείο Υπουργό και οι εκθέσεις αξιολόγησής τους δεν υπόκεινται σε ένσταση.

4. Ο Υπηρεσιακός Γραμματέας είναι αξιολογητής κατά τον ν. 4369/2016, για τους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων που υπάγονται στην αρμοδιότητά του, καθώς και για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στο Γραφείο του.

5. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, τα καθήκοντα του Υπηρεσιακού Γραμματέα ασκούνται κατόπιν απόφασης του Υπουργού, από τον Γενικό ή Ειδικό Γραμματέα του ίδιου Υπουργείου, εφόσον υπάρχουν, ή από Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπηρεσιακού Γραμματέα. Στην απόφαση του προηγούμενου εδαφίου δύνανται να ορίζονται, προς αναπλήρωση του Υπηρεσιακού Γραμματέα, περισσότερα του ενός όργανα.

6. Ο Υπηρεσιακός Γραμματέας είναι πειθαρχικός προϊστάμενος για το προσωπικό των οργανικών μονάδων που υπάγονται στην αρμοδιότητά του και δύναται να επιβάλλει την πειθαρχική ποινή του προστίμου ύψους ίσου με τις αποδοχές έως δύο (2) μηνών.

7. α) Για θέματα πειθαρχικής ευθύνης των Υπηρεσιακών Γραμματέων αρμόδιο είναι το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών και Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (Υπαλληλικός Κώδικας, ν. 3528/2007), το οποίο κρίνει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό και συγκροτείται κατά τα προβλεπόμενα στην περ. β).

β) Για την εξέταση θεμάτων πειθαρχικής ευθύνης των Υπηρεσιακών Γραμματέων, με απόφαση του Προέδρου συγκροτείται διακριτό Τμήμα στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του Υπαλληλικού Κώδικα από τα ήδη υποδειχθέντα μέλη του ως εξής:

i) τον Πρόεδρο του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου αναπληρούμενο από τον αρχαιότερο των ορισθέντων Νομικών Συμβούλων του Κράτους,

ii) δύο (2) Νομικούς Συμβούλους του Κράτους με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι ορίζονται σύμφωνα με τη σειρά αρχαιότητάς τους,

iii) τους δύο (2) υποδειχθέντες εκπροσώπους της Α.Δ.Ε.Δ.Υ. με τους αναπληρωτές τους.

γ) Η θητεία των μελών του Τμήματος της περ. β) ακολουθεί τη λήξη της θητείας των Μελών του Δευτεροβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

8. Το Συμβούλιο Υπηρεσιακής Κατάστασης Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων του άρθρου 160 του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών και Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (Υπαλληλικός Κώδικας, ν. 3528/2007) είναι αρμόδιο για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης των Υπηρεσιακών Γραμματέων.

9. α) Η περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 (Α' 309), ως προς τους υπόχρεους προς υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. Οι Γενικοί και Ειδικοί Γραμματείς της Βουλής και της Γενικής Κυβέρνησης, οι υπηρεσιακοί γραμματείς του άρθρου 36 του ν. 4622/2019, οι υπάλληλοι ή σύμβουλοι ειδικών θέσεων και οι μετακλητοί υπάλληλοι, οι οποίοι τοποθετούνται από μονομελές ή συλλογικό κυβερνητικό όργανο, καθώς και οι υπάλληλοι που αποσπώνται, βάσει των άρθρων 6 του ν. 1878/1990 (Α' 33) και 2 και 3 του ν. 1895/1990 (Α' 116), στο Υπουργείο Εσωτερικών και διατίθενται σε βουλευτές και κόμματα της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και στο γραφείο του Έλληνα Επιτρόπου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.».

β) Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος η δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3213/2003 υποβάλλεται από τους Υπηρεσιακούς Γραμματείς μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 34

Ρυθμίσεις για τη μοριοδότηση της εμπειρίας και της άσκησης καθηκόντων ευθύνης - Επιλογή υπαλλήλων ΙΔΑΧ Ο.Τ.Α. α' βαθμού σε θέσεις προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης - Τροποποίηση της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 85 του ν. 3528/2007 και της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 88 του ν. 3584/2007

1. Στο τέλος της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 85 του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών και Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το σύνολο των μηνών για τους οποίους δύναται να μοριοδοτηθεί ο υπάλληλος σύμφωνα με τις υποπερ. βα (i) και βα (iii) της περ. β) της παρ. 3 δεν δύναται να υπερβαίνει το ανώτατο όριο των τριάντα τριών (33) ετών, ήτοι των τριακοσίων ενενήντα έξι (396) μηνών συνολικά.».

2. Στο τέλος της υποπερ. ββ' της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 88 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143) προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής:

«Το σύνολο των μηνών για τους οποίους δύναται να μοριοδοτηθεί ο υπάλληλος σύμφωνα με τις υποπερ. βα (i) και βα (iii) της περ. β) της παρ. 3 δεν δύναται να υπερβαίνει το ανώτατο όριο των τριάντα τριών (33) ετών, ήτοι των τριακοσίων ενενήντα έξι (396) μηνών συνολικά.».

3. Οι υπάλληλοι των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δι-

καίου Αορίστου Χρόνου δύνανται να επιλέγονται σε θέσεις προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 87, 88 και 89 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007).».

Άρθρο 35
Ρυθμίσεις για τη νομική υποστήριξη
υπαλλήλων του δημοσίου τομέα και αιρετών
τοπικής αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση της
παρ. 3 του άρθρου 52 του ν. 4674/2020

Η παρ. 3 του άρθρου 52 του ν. 4674/2020 (Α' 53) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Η νομική υποστήριξη των ανωτέρω υπαλλήλων παρέχεται μετά από αίτησή τους προς την αρμόδια Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού, θετική εισήγηση της τελευταίας και απόφαση του προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού, ή εφόσον δεν προβλέπεται τέτοια θέση, με απόφαση του επικεφαλής του φορέα. Ειδικά για τους ΟΤΑ, απαιτείται απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει θετική εισήγηση, τα ως άνω έξοδα καταβάλλονται εκ των υστέρων, εφόσον για τις ποινικές υποθέσεις εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία τα ως άνω πρόσωπα κηρύσσονται αθώα ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή τελεσίδικο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου με το οποίο παύει οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον τους ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο.

Η νομική υποστήριξη της παρ. 1 παρέχεται και σε περίπτωση έγερσης αγωγής εκ μέρους τρίτων κατά των ανωτέρω υπαλλήλων, με αίτημα την επιδίκαση εις βάρος των υπαλλήλων αυτών, αστικών αξιώσεων ένεκα πράξεων ή παραλείψεων τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η ως άνω νομική υποστήριξη δεν παρέχεται σε περίπτωση πράξεων ή παραλείψεων, για τις οποίες έχει ασκηθεί ποινική δίωξη σε βάρος του εναγομένου υπαλλήλου, ύστερα από καταγγελία εκ μέρους δημόσιας υπηρεσίας ή ανεξάρτητης αρχής.

Το πρώτο και τρίτο εδάφιο της παρ. 2, καθώς και το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 εφαρμόζονται και στην περίπτωση νομικής υποστήριξης κατά την παρούσα. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει θετική εισήγηση, λόγω άσκησης ποινικής δίωξης κατά του εναγόμενου υπαλλήλου, ύστερα από καταγγελία, κατά τα ανωτέρω, τα προβλεπόμενα έξοδα νομικής υποστήριξης καταβάλλονται εκ των υστέρων, εφόσον για την ποινική υπόθεση εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία ο υπάλληλος κηρύσσεται αθώος ή απαλλάσσεται των κατηγοριών ή τελεσίδικο βούλευμα του δικαστικού συμβουλίου με το οποίο παύει η ποινική δίωξη εναντίον του ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο.

Οι ρυθμίσεις της παρούσας καταλαμβάνουν, υπό την επιφύλαξη της παρ. 5, και τις υποθέσεις, για τις οποίες εκκρεμούν αγωγές εναντίον υπαλλήλων που πληρούν τις προϋποθέσεις νομικής υποστήριξης, σύμφωνα με την παρούσα, εφόσον ως εκ της πορείας της υπόθεσης υπάρχει στάδιο νομικής υποστήριξης ενώπιον δικαστηρίου ή δικαστικής αρχής.».

Άρθρο 36
Ρυθμίσεις για τη διενέργεια αξιολόγησης -
Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 15 και της
παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4369/2016

1. Στην παρ. 7 του άρθρου 15 του ν. 4369/2016 (Α' 33) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Για τους αποσπασμένους υπαλλήλους συντάσσονται εκθέσεις αξιολόγησης από τους προϊσταμένους των υπηρεσιών, στις οποίες είναι αποσπασμένοι, εφόσον υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος. Για τους αποσπασμένους υπαλλήλους σε υπηρεσίες στις οποίες εφαρμόζεται ειδικό σύστημα αξιολόγησης συντάσσονται εκθέσεις αξιολόγησης με βάση και το σύστημα αξιολόγησης του παρόντος από τους προϊσταμένους των υπηρεσιών στις οποίες είναι αποσπασμένοι. Ειδικά ως προς τους αποσπασμένους υπαλλήλους σε γραφεία βουλευτών ή Ελλήνων βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αξιολογητής θεωρείται ο οικείος βουλευτής ή ευρωβουλευτής. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 20, 22, 23 και 24.».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4369/2016 αντικαθίσταται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Πριν από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, ο άμεσα ιεραρχικά προϊστάμενος, ως πρώτος αξιολογητής, καλεί επί αποδείξει τον υπάλληλο, προκειμένου να συζητήσει μαζί του τρόπους βελτίωσης της απόδοσής του και καλύτερης αξιοποίησης και ανάπτυξης των ικανοτήτων του, προς όφελος τόσο του ίδιου όσο και για τη λειτουργία γενικά και την απόδοση της οργανικής μονάδας, στην οποία υπηρετεί. Στην περίπτωση που η συμβουλευτική συνέντευξη δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί διά ζώσης, διενεργείται με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως ιδίως με χρήση των σύγχρονων εργαλείων τηλεδιάσκεψης, του τηλεφώνου και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.».

Άρθρο 37
Αιρετοί υπηρετούντες σε παραμεθόριες
περιοχές - Τροποποίηση της παρ. 7
του άρθρου 93 του ν. 3852/2010

Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 93 του ν. 3852/2010 (Α' 87), μετά τη φράση «παραμεθόριες περιοχές», προστίθεται η φράση «που έχουν δέσμευση παραμονής στην υπηρεσία τους,» και η παρ. 7 του άρθρου 93 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι ν.π.δ.δ. ή υπάλληλοι κρατικών ν.π.ι.δ. και δημοσίων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και εάν υπηρετούν, εκλεγόμενοι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, καθώς και πρόεδροι και τα μέλη των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων ή εκπρόσωποι τοπικών κοινοτήτων, διαρκούσης της θητείας τους, δεν μετατίθενται ούτε αποσπώνται εκτός των διοικητικών ορίων του δήμου στον οποίο έχουν εκλεγεί. Οι υπάλληλοι αυτοί, εφόσον υπηρετούν στα διοικητικά όρια άλλου δήμου, μετά από αίτησή τους

μετατίθενται ή αποσπώνται εκεί όπου έχουν εκλεγεί. Αν δεν υπάρχει αντίστοιχη υπηρεσία ή θέση, μετατίθενται ή αποσπώνται στην πλησιέστερη υπηρεσία προς τον δήμο όπου εξελέγησαν. Για τους υπηρετούντες σε παραμεθόριες περιοχές που έχουν δέσμευση παραμονής στην υπηρεσία τους, η παρούσα διάταξη έχει ισχύ μόνο για μετάθεση ή απόσπαση αποκλειστικά σε άλλη παραμεθόρια περιοχή.».

Άρθρο 38

Αρμοδιότητες Οικονομικής Επιτροπής Δήμου και Περιφέρειας - Τροποποίηση των περ. δ) και ιδ) της παρ. 1 του άρθρου 72 και της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010

1. Η περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 (Α' 87) αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Αποφασίζει για την υποβολή αιτημάτων πρόσληψης του πάσης φύσεως προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων και νομικών συμβούλων με σχέση έμμισθης εντολής και των συμβασιούχων μίσθωσης έργου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθώς και για την αναγκαιότητα πρόσληψης του προσωπικού των άρθρων 206, 209, 211 του ν. 3584/2007 και 36 του ν. 4765/2021.».

2. Η περ. ιδ) της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιδ) Αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσους δήμους είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι με μηνιαία αντιμισθία, είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια. Μπορεί, επίσης, να αναθέτει την παροχή γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία. Με απόφασή της, είναι δυνατή, κατ' εξαίρεση, η ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικου ή δικαστικού χειρισμού, ανά υπόθεση, ζητημάτων, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα του δήμου και απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία. Στις περιπτώσεις αυτές η αμοιβή του δικηγόρου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 281 του ν. 3463/2006 (Α' 114).».

3. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 προστίθεται περ. ιθ), η οποία έχει ως εξής:

«ιθ) Αποφασίζει για τον καθορισμό ή την αναπροσαρμογή των τελών, δικαιωμάτων και γενικώς των εσόδων των δημοτικών κοιμητηρίων, τα οποία προβλέπονται με τον Κανονισμό Λειτουργίας τους, κατά την παρ. 1 του άρθρου 4 του α.ν. 582/1968 (Α' 225).».

4. α. Η περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Αποφασίζει για την υποβολή αιτημάτων πρόσληψης του πάσης φύσεως προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των δικηγόρων και νομικών συμβούλων με σχέση έμμισθης εντολής και των συμβασιούχων μίσθωσης έργου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθώς και για την αναγκαιότητα πρόσληψης του προσωπικού της περ. ιε' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4765/2021 (Α' 6) και του άρθρου 36 του ν. 4765/2021.».

β. Η περ. ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιβ) Αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξουσίου δικηγόρου και την ανάκληση της πληρεξουσιότητάς του, σε όσες περιφέρειες, είτε δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι με μηνιαία αντιμισθία είτε αυτοί που έχουν προσληφθεί δεν έχουν δικαίωμα να παρίστανται σε ανώτατα δικαστήρια. Μπορεί, επίσης, να αναθέτει την παροχή γνωμοδοτήσεων, μόνο εφόσον δεν έχουν προσληφθεί δικηγόροι, με μηνιαία αντιμισθία. Με απόφασή της, είναι δυνατή, κατ' εξαίρεση, η ανάθεση σε δικηγόρο, εξώδικου ή δικαστικού χειρισμού, ανά υπόθεση, ζητημάτων, τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα της περιφέρειας και απαιτούν εξειδικευμένη γνώση ή εμπειρία. Στις περιπτώσεις αυτές, για τον ορισμό της αμοιβής του δικηγόρου εφαρμόζεται κατ' αναλογία το άρθρο 281 του ν. 3463/2006 (Α' 114).».

γ. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθενται περ. ιστ), ιζ) και ιη) ως εξής:

«ιστ) Αποφασίζει για την αγορά, παραχώρηση χρήσης, μίσθωση και εκμίσθωση κινητών και ακινήτων.

ιζ) Εισηγείται στο περιφερειακό συμβούλιο τα σχέδια κανονιστικών αποφάσεων της περιφέρειας και παρακολουθεί την υλοποίησή τους.

ιη) Κηρύσσει την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου για έργα αρμοδιότητας της οικείας περιφέρειας, όταν έχει εκδοθεί πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου περί υπαγωγής της απαλλοτρίωσης στη διαδικασία του άρθρου 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2882/2001 (Α' 17).».

Άρθρο 39

Ρυθμίσεις αναφορικά με την αυτοδίκαιη θέση σε αργία, την απαρίθμηση πειθαρχικών παραπτωμάτων, τις πειθαρχικές ποινές και την κοινοποίηση της πειθαρχικής απόφασης του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 103, της παρ. 1 του άρθρου 107, των παρ. 1 και 4 του άρθρου 109 και της παρ. 4 του άρθρου 140 του ν. 3528/2007

1. Η περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 103 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), ως προς τις περιπτώσεις αυτοδίκαιης θέσης σε αργία, αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Ο υπάλληλος, σε βάρος του οποίου ασκήθηκε ποινική δίωξη για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή για οποιοδήποτε έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής.».

2. Το δεύτερο εδάφιο της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007) καταργείται.

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007), στην οποία απαριθμούνται τα πειθαρχικά παραπτώματα, προστίθεται περ. λδ) ως εξής:

«λδ) οποιαδήποτε πράξη κατά της γενετήσιας ελευθερίας, καθώς και ειδικότερα η προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας άλλου προσώπου ή και οποιαδήποτε

πράξη οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, εντός και εκτός υπηρεσίας. Επιβαρυντική περίπτωση αποτελεί η τέλεση των πράξεων αυτών σε βάρος ανηλίκων ή και η τέλεση των πράξεων αυτών από υπαλλήλους κατά κατάχρηση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων.»

4. Το πρώτο εδάφιο της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 109 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007), ως προς τα παραπτώματα για τα οποία μπορεί να επιβληθεί η ποινή της οριστικής παύσης, αντικαθίσταται ως εξής:

«η) η ποινή της οριστικής παύσης, η οποία μπορεί να επιβληθεί μόνο για τα ακόλουθα παραπτώματα: της παράβασης των περ. α) και λδ) της παρ. 1 του άρθρου 107, της παράβασης καθήκοντος κατά τον Ποινικό Κώδικα ή άλλους ειδικούς νόμους, της απόκτησης οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ιδίου του υπαλλήλου ή τρίτου προσώπου κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών, της χαρακτηριστικώς αναξιοπρεπούς ή ανάξιας για υπάλληλο διαγωγής εντός ή εκτός υπηρεσίας, της παράβασης της υποχρέωσης εχεμύθειας, της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των υπηρεσιακών καθηκόντων πάνω από είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή πάνω από τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες σε διάστημα ενός (1) έτους ή πάνω από πενήντα (50) εργάσιμες ημέρες εντός μίας τριετίας, της εξαιρετικής σοβαρής απείθειας, της άμεσης ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχής σε δημοπρασία την οποία διενεργεί επιτροπή μέλος της οποίας είναι ο υπάλληλος ή όταν η επιτροπή αυτή υπάγεται στην αρχή στην οποία ο υπάλληλος υπηρετεί, της εμμονής σε άρνηση προσέλευσης για εξέταση από υγειονομική επιτροπή.»

5. Στην παρ. 4 του άρθρου 109 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007) προστίθεται νέα περ. δ) ως εξής.

«δ. Για τα παραπτώματα της περ. λδ) της παρ. 1 του άρθρου 107 δεν μπορεί να επιβληθεί ποινή κατώτερη της προσωρινής παύσης.»

6. Οι εκκρεμείς πειθαρχικές δίωξεις κατά εκπαιδευτικών ή υπαλλήλων για την ειδική περίπτωση του πειθαρχικού παραπτώματος της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007), η οποία καταργείται με την παρ. 1 του παρόντος, συνεχίζονται ως πειθαρχικές δίωξεις για το αντίστοιχο πειθαρχικό παράπτωμα της περ. λδ) της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007), όπως αυτό προστίθεται με την παρ. 3 του παρόντος.

7. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 140 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007), ως προς τη διαδικασία κοινοποίησης της πειθαρχικής απόφασης, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η πειθαρχική απόφαση κοινοποιείται σε αντίγραφο με τη φροντίδα της υπηρεσίας στον υπάλληλο και γνωστοποιείται στα όργανα που δικαιούνται να ασκήσουν ένσταση, με ταυτόχρονη ενημέρωση του πειθαρχικού οργάνου που εξέδωσε την απόφαση.»

Άρθρο 40

Ρύθμιση αναφορικά με την αυτοδίκαιη θέση σε αργία του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007) - Τροποποίηση της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 3584/2007

Η περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Ο υπάλληλος, σε βάρος του οποίου ασκήθηκε ποινική δίωξη για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή για οποιοδήποτε έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής.»

Άρθρο 41

Μετάταξη προσωπικού Ο.Λ.Π. Α.Ε. και Ο.Λ.Θ. Α.Ε. - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4404/2016

Η παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4404/2016 (Α' 126) τροποποιείται, ως προς τους φορείς υποδοχής του προσωπικού της Ο.Λ.Π. Α.Ε. και της Ο.Λ.Θ. Α.Ε., ως ακολούθως:

«1. Επιτρέπεται η μετάταξη του πάσης φύσεως προσωπικού της Ο.Λ.Π. Α.Ε. και της Ο.Λ.Θ. Α.Ε., με την ίδια σχέση εργασίας σε υπηρεσίες, φορείς ή νομικά πρόσωπα του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, σε Οργανισμούς Λιμένα, καθώς και σε εταιρείες του ν. 3429/2005 (Α' 314), στις οποίες το Δημόσιο κατέχει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου κατά τον χρόνο διενέργειας της μετάταξης, εφόσον το προσωπικό αυτό, σωρευτικά:

α) εξακολουθεί να υπηρετεί στην αντίστοιχη εταιρεία έως τον χρόνο θέσης σε ισχύ του παρόντος και

β) υποβάλλει αίτηση για μετάταξη εντός προθεσμίας που, για το προσωπικό της Ο.Λ.Π. Α.Ε. λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2017, ενώ για το προσωπικό της Ο.Λ.Θ. Α.Ε. λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2018.»

Άρθρο 42

Δημοτική Αστυνομία - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 278 του ν. 4555/2018

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 278 του ν. 4555/2018 (Α' 133) αντικαθίσταται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το προσωπικό της παρ. 1 μετατάσσεται στον Δήμο, με τον βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατείχε πριν τη θέση του σε διαθεσιμότητα, σύμφωνα με το άρθρο 81 του ν. 4172/2013 (Α' 167), συνυπολογιζόμενου του χρόνου υπηρεσίας του στα Καταστήματα Κράτησης για βαθμολογική και μισθολογική εξέλιξη, καθώς επίσης και τυχόν προσωπικής διαφοράς του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α' 176), αναδρομικά από την ημερομηνία ανάληψης καθηκόντων στον φορέα υποδοχής. Οι μετατασσόμενοι διατηρούν το ίδιο ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς.»

Άρθρο 43

Ρύθμιση αναφορικά με την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3469/2006

Στην παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3469/2006 (Α' 131)

προστίθεται περ. ιε) ως εξής: «ιε) Οι αποφάσεις κατανομής θέσεων των φορέων.».

Άρθρο 44
Σύνταξη εκθέσεων αξιολόγησης - Τροποποίηση της παρ. 6 του άρθρου 79 του ν. 4674/2020

Η παρ. 6 του άρθρου 79 του ν. 4674/2020 (Α' 53) αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Ειδικά για την αξιολογική περίοδο του έτους 2019, η προθεσμία της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4369/2016, όπως τροποποιείται με το άρθρο 51 του παρόντος, αρχίζει τη 15η Ιουλίου 2020 και λήγει την 28η Φεβρουαρίου 2021.».

Άρθρο 45
Σύστημα προσλήψεων στον δημόσιο τομέα - Τροποποίηση των άρθρων 12, 30, 40, 43, 51 και 63 του ν. 4765/2021

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4765/2021 (Α' 6) οι λέξεις «με την παρ. 4 του άρθρου 24» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με την παρ. 5 του άρθρου 24» και η παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4765/2021 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στην περίπτωση της παρ. 9 του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133) περί του ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων, εφόσον δεν είναι δυνατή η κατά τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 25 του παρόντος πλήρωση θέσεων από οριστικούς πίνακες διοριστέων/προσληπτέων σε ισχύ σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 24 του παρόντος ή η έγκαιρη υπαγωγή στη διαδικασία του πανελληνίου γραπτού διαγωνισμού, γίνονται με σειρά προτεραιότητας, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1 του παρόντος.».

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4765/2021 μετά την υποπερ. στδ) προστίθεται υποπερ. στε) ως εξής:

«στε) Ο.Τ.Α. που εντάσσονται σε σχέδιο αναπτυξιακής μετάβασης στη μεταλignιτική εποχή σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις υπό την επιφύλαξη της υποπερ. στδ).».

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 30 του ν. 4765/2021 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Οι διαδικασίες πλήρωσης θέσεων βάσει σειρά προτεραιότητας διεξάγονται από τριμελή Κεντρική Επιτροπή, που συγκροτείται από τον Πρόεδρο του ΑΣΕΠ και αποτελείται από ένα (1) τουλάχιστον μέλος του Α.Σ.Ε.Π., που ορίζεται Πρόεδρος και από προσωπικό του ΑΣΕΠ με την απαιτούμενη γνώση και εμπειρία.».

4. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 4765/2021 διαγράφεται η φράση «και δεσμεύονται να υπηρετήσουν επί μία τουλάχιστον δεκαετία στις θέσεις αυτές» και η παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 4765/2021 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Σε κάθε περίπτωση προτάσσονται των λοιπών υποψηφίων, ανεξάρτητα από το σύνολο των μονάδων που συγκεντρώνουν σύμφωνα με τα κριτήρια της παραγράφου αυτής, οι μόνιμοι κάτοικοι των Δήμων των περ. στ' και ζ' της παρ. 1 του άρθρου 12, εφόσον όλοι οι ανωτέρω επιθυμούν τον διορισμό τους σε θέσεις των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 2 που προκηρύσσονται στις ως άνω περιοχές και εφόσον αυτές αφορούν υπηρεσίες που εδρεύουν στην αντίστοιχη Περιφερειακή Ενότητα ή Δήμο ή νησί. Για την εφαρμογή του παρόντος ως μόνιμη

κατοικία νοείται η κατοικία, όπως ορίζεται και αποδεικνύεται σύμφωνα με το άρθρο 279 του ν. 3463/2006 (Α' 114), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 188 του ν. 4674/2020 (Α' 256). Η πρόταξη λόγω εντοπιότητας ισχύει μεταξύ των υποψηφίων που διαθέτουν τα τυπικά προσόντα του ιδίου πίνακα κατάταξης, κύριου ή επικουρικού.».

5. α) Στην παρ. 7 του άρθρου 43 του ν. 4765/2021 οι λέξεις «παρ. 3» αντικαθίστανται με τις λέξεις «παρ. 2» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Οι προσωρινοί πίνακες κατάταξης καταρτίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαγωνισμού κατά κατηγορία και κλάδο ή ειδικότητα και κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας, σύμφωνα και με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της απόφασης της παρ. 2.».

β) Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 16 του άρθρου 43 του ν. 4765/2021 διαγράφεται ο αριθμός «6» και η παρ. 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«16. Στην προκήρυξη ορίζονται οι θέσεις των ειδικών κατηγοριών. Το άρθρο 26 και η παρ. 4 του άρθρου 35 εφαρμόζονται και στους διαγωνισμούς του παρόντος άρθρου. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, εφαρμόζονται αναλογικά τα άρθρα 10 και 16 έως 27.».

6. Η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 51 του ν. 4765/2021, ως προς τις αρμοδιότητες του Γραφείου Επιθεώρησης που λειτουργεί στο Α.Σ.Ε.Π., τροποποιείται ως εξής: «: α) τον έλεγχο των διορισμών ή προσλήψεων του προσωπικού που υπάγονται στον παρόντα.».

7. Η παρ. 1 του άρθρου 63 του ν. 4765/2021 αντικαθίσταται, από τη δημοσίευση του ν. 4765/2021 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ως εξής:

«1. Τα άρθρα 8 έως και 35 και 37 έως και 43 των Μερών Β' και Γ' τίθενται σε ισχύ μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

Άρθρο 46
Συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο των Αναπτυξιακών Οργανισμών Ο.Τ.Α. - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 4674/2020

Η παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο μετοχικό κεφάλαιο των Αναπτυξιακών Οργανισμών μετέχουν είτε περισσότεροι του ενός Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή/και Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων, είτε τουλάχιστον ένας Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή μία Περιφερειακή Ένωση Δήμων και τουλάχιστον ένα από τα εξής: Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης, Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος, Ένωση Περιφερειών Ελλάδος, Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, δίκτυα και σύνδεσμοι Δήμων, υπό την προϋπόθεση ότι οι Ο.Τ.Α. και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων κατέχουν την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου, αποκλειομένης σε κάθε περίπτωση της συμμετοχής ιδιωτών. Στο μετοχικό κεφάλαιο μπορούν να συμμετέχουν και φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, επιστημονικοί φορείς, επιμελητήρια, φορείς συλλογικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών, πολιτιστικών και οικονο-

μικών συμφερόντων, συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι εκπροσωπούν αθροιστικά ποσοστό μικρότερο του τρία τοις εκατό (3%). Κατ' εξαίρεση, οι Περιφέρειες και οι Δήμοι με πληθυσμό άνω των πενήντα χιλιάδων (50.000) κατοίκων με βάση τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής, μπορούν, επιπλέον όσων ορίζονται στα προηγούμενα εδάφια, να συστήσουν και μονομετοχικό Αναπτυξιακό Οργανισμό, εισφέροντας το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου.».

Άρθρο 47

Κινητικότητα σε ν.π.δ.δ. εκτός Γενικής Κυβέρνησης

1. Υπάλληλοι των φορέων Γενικής Κυβέρνησης που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας (ν. 4440/2016) δύνανται να αποσπώνται ή να μετατάσσονται σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου εκτός Γενικής Κυβέρνησης με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας. Σε περίπτωση απόσπασης, η δαπάνη μισθοδοσίας επιβαρύνει τον φορέα υποδοχής.

2. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 4497/2017 (Α' 171) αντικαθίσταται ως εξής: «Μετατάξεις σε κενή θέση ίδιου ή άλλου κλάδου της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας, καθώς και αποσπάσεις υπαλλήλων μεταξύ Επιμελητηρίων διενεργούνται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου υποδοχής, ύστερα από έγκριση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου και σύμφωνη γνώμη του Επιμελητηρίου προέλευσης.».

Άρθρο 48

Δικαίωμα υπογραφής ή συνυπογραφής εγγράφων προσωπικού ειδικότητας Μηχανικών

Στο προσωπικό των φορέων του Δημοσίου και των ΟΤΑ α' και β' βαθμού, ειδικότητας Μηχανικών κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ που απασχολείται με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, έως οκτώ (8) μήνες, καθώς και στο ως άνω προσωπικό που απασχολείται στον σχεδιασμό, τη διοικητική υποστήριξη, την εκτέλεση και την παρακολούθηση αναπτυξιακών προγραμμάτων ή έργων που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από ευρωπαϊκούς πόρους ή διεθνείς οργανισμούς ή απασχολείται σε ερευνητικά προγράμματα και προγράμματα τεχνικής βοήθειας του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), χορηγείται δικαίωμα προσυπογραφής εγγράφων αρμοδιότητάς τους, καθώς και υπογραφής αυτών κατά τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 49

Παρατάσεις μισθώσεων δημοτικών ακινήτων και κυλικίων

1. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων για τις μισθώσεις τουριστικών καταλυμάτων, λοιπές μισθώσεις δημοτικών ακινήτων στα οποία στεγάζονται επιχειρήσεις με εκμισθωτή δήμο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου αυτού ή επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. του άρθρου 252 του ν. 3463/2006 (Α' 114) που έχουν συσταθεί αποκλειστικά από Ο.Τ.Α. α' βαθμού, οι οποίες έληγαν από 1.1.2021

έως και την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος, παρατείνονται για δύο (2) επιπλέον έτη από τον χρόνο λήξης τους κατόπιν μονομερούς δήλωσης του μισθωτή, η οποία υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Ο καθορισμός του μισθώματος του χρόνου παράτασης της μίσθωσης κατά το πρώτο εδάφιο γίνεται από την Επιτροπή της παρ. 5 του άρθρου 186 του ν. 3463/2006.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται αναλόγως και για μισθώσεις εντός κοινόχρηστων χώρων που ανήκουν στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

3. Εφόσον δεν έχει δημοσιευθεί διακήρυξη νέου διαγωνισμού, συμβάσεις μίσθωσης κυλικίων δημοσίων σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λήγουν στις 30.6.2021 παρατείνονται για δύο (2) έτη από τον χρόνο λήξης τους, κατόπιν αίτησης του μισθωτή, η οποία υποβάλλεται αποκλειστικά έως τις 30.6.2021.

Άρθρο 50

Παράταση προθεσμίας αξιοποίησης δωρεών από τις Περιφερειακές Ενότητες Κεφαλληνίας και Λέσβου και τον Δήμο Κω της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Στις παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 57 του ν. 4456/2017 (Α' 24), τα δεύτερα εδάφια τροποποιούνται, διορθώνεται η αρίθμηση των παραγράφων, τίθεται τίτλος στο άρθρο, και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 57

Δωρεές υπέρ των Περιφερειακών Ενοτήτων Κεφαλληνίας και Λέσβου και του Δήμου Κω

1. Επιτρέπεται η δωρεά χρημάτων εξ ιδίων πόρων από περιφέρεια της χώρας στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων υπέρ της Περιφερειακής Ενότητας Κεφαλληνίας, με απόφαση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου, κατά παρέκκλιση του π.δ. 30/1996 (Α' 21) και του π.δ. 242/1996 (Α' 179), για την υλοποίηση έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα αποτελέσματα και οι συνέπειες των σεισμών που συνέβησαν στην Κεφαλονιά, την 26η.1.2014 και την 3η.2.2014.

Χρήματα που δεν αξιοποιούνται για τον ανωτέρω σκοπό από την Περιφερειακή Ενότητα Κεφαλληνίας, εντός οκτώ (8) ετών από την εκτέλεση της δωρεάς, όπως προκύπτει από παραστατικά για δαπάνες που εκτελέστηκαν ή από δαπάνες που απορρέουν ή σχετίζονται με υπογραφείσες συμβάσεις ή από δαπάνες που εντάσσονται σε εν εξελίξει δημοπρασίες ή λοιπές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, επιστρέφονται στη δωρήτρια περιφέρεια.

2. Επιτρέπεται η δωρεά χρημάτων εξ ιδίων πόρων από περιφέρεια της χώρας στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου υπέρ της Περιφερειακής Ενότητας Λέσβου, με απόφαση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου, κατά παρέκκλιση του π.δ. 30/1996 και του π.δ. 242/1996, για την υλοποίηση έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα αποτελέσματα και οι συνέπειες του σεισμού που συνέβη στη Λέσβο, τη 12η.6.2017.

Χρήματα που δεν αξιοποιούνται για τον ανωτέρω σκοπό από την Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου, εντός οκτώ (8) ετών από την εκτέλεση της δωρεάς, όπως προκύπτει από παραστατικά για δαπάνες που εκτελέστηκαν ή από δαπάνες που απορρέουν ή σχετίζονται με υπογραφείσες συμβάσεις ή από δαπάνες που εντάσσονται σε εν εξελίξει δημοπρασίες ή λοιπές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, επιστρέφονται στη δωρήτρια περιφέρεια.

3. Επιτρέπεται η δωρεά χρημάτων εξ ιδίων πόρων από περιφέρεια της χώρας, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου υπέρ του Δήμου Κω, με απόφαση του οικείου περιφερειακού συμβουλίου, κατά παρέκκλιση του π.δ. 30/1996 και του π.δ. 242/1996, για την υλοποίηση έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα αποτελέσματα και οι συνέπειες του σεισμού που συνέβη στην Κω, την 21η.7.2017.

Χρήματα που δεν αξιοποιούνται για τον ανωτέρω σκοπό από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, εντός οκτώ (8) ετών από την εκτέλεση της δωρεάς, όπως προκύπτει από παραστατικά για δαπάνες που εκτελέστηκαν ή από δαπάνες που απορρέουν ή σχετίζονται με ήδη υπογραφείσες συμβάσεις ή από δαπάνες που εντάσσονται σε εν εξελίξει δημοπρασίες ή λοιπές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών, επιστρέφονται στη δωρήτρια περιφέρεια.»

Άρθρο 51 **Ρύθμιση θεμάτων προϋπολογισμού** **των Ο.Τ.Α. α' βαθμού**

1. Η ισχύς του άρθρου τριακοστού τρίτου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), ως προς τη διάθεση ποσοστού από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους των Δήμων για την αντιμετώπιση λειτουργικών δαπανών των δήμων, παρατείνεται και για τον εκτελούμενο προϋπολογισμό του έτους 2021, για όσο χρονικό διάστημα συνεχίζεται η λήψη και εφαρμογή έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως όχι πέραν της 30ής.6.2021.

2. Η ισχύς της παρ. 8 του άρθρου τεσσαρακοστού τρίτου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως προστέθηκε με το άρθρο εικοστό τρίτο της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 106 του ν. 4714/2020 (Α' 148), ως προς τη δυνατότητα χρησιμοποίησης εσόδων από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα για την κάλυψη άλλων αναγκών των Δήμων, παρατείνεται για όσο χρονικό διάστημα συνεχίζεται η λήψη και εφαρμογή έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του COVID-19 και πάντως όχι πέραν της 30ής.6.2021.

3. Σε περιπτώσεις αποδεδειγμένης αδυναμίας κάλυψης λειτουργικών αναγκών των υπηρεσιών ανταποδοτικού χαρακτήρα, κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού του έτους 2021, για όσο χρονικό διάστημα συνεχίζεται η λήψη και εφαρμογή έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση των

συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως όχι πέραν της 30ής.6.2021, οι δήμοι, με απόφαση της οικονομικής επιτροπής, δύνανται να αναμορφώνουν το προϋπολογισμό τους, με μεταφορά πάσης φύσεως ανειδίκευτων πιστώσεων, ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών αυτών. Η απόφαση της οικονομικής επιτροπής αποτελεί δεσμευτική εισήγηση για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού, η οποία εγκρίνεται υποχρεωτικά από το οικείο δημοτικό συμβούλιο, στην αμέσως επόμενη συνεδρίασή του.

Άρθρο 52 **Απαλλαγή από την υποχρέωση απόκτησης** **Π.Ε.Γ.Π. - Τροποποίηση της παρ. 4** **του άρθρου 7 του ν. 3284/2004**

Τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3284/2004 (Α' 217) «Κώδικας Ελληνικής Ιθαγένειας» και η παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3284/2004 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«4. Από την υποχρέωση απόκτησης του Π.Ε.Γ.Π. απαλλάσσονται όσοι έχουν φοιτήσει σε ελληνικό σχολείο, ή σε σχολείο που ακολουθεί το υποχρεωτικό ελληνικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και διδασκαλίας, εφόσον έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς την παρακολούθηση είτε εννέα τάξεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είτε έξι τάξεων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης, απαλλάσσονται όσοι έχουν αποφοιτήσει από ελληνόγλωσσο πρόγραμμα ελληνικού ΑΕΙ ή έχουν αποκτήσει μεταπτυχιακό τίτλο ελληνόγλωσσου προγράμματος ελληνικού ΑΕΙ ή έχουν εκπονήσει διδακτορική διατριβή στα ελληνικά σε ελληνικό ΑΕΙ.»

Άρθρο 53 **Παράταση θητείας οργάνων διοίκησης** **Ισραηλιτικών Κοινοτήτων**

Η θητεία των συλλογικών και των λοιπών καταστατικών οργάνων των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων, η οποία έληξε ή λήγει κατά τον χρόνο που ισχύουν τα έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, και εφόσον δεν έχουν διενεργηθεί αρχαιρεσίες για την ανάδειξη των νέων οργάνων, παρατείνεται από την ημερομηνία λήξης της μέχρι την 30ή.6.2021. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Παιδείας και Θρησκευμάτων, η θητεία των οργάνων του πρώτου εδαφίου μπορεί να παραταθεί για χρονικό διάστημα μέχρι έξι (6) μηνών ακόμη, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο 54 **Παράταση προθεσμίας σύστασης** **Αναπτυξιακού Οργανισμού - Τροποποίηση** **της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53) τροποποιείται και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Έως την 30ή.6.2021, οι δήμοι, οι περιφερειακές ενώσεις τους και οι περιφέρειες μπορούν να λάβουν αποφάσεις για τη σύσταση Αναπτυξιακού Οργανισμού, για την

προσαρμογή των υφιστάμενων αναπτυξιακών ανωνύμων εταιρειών και των δικτύων δήμων ή περιφερειών στις διατάξεις του άρθρου αυτού ή για τη συμμετοχή τους σε Αναπτυξιακούς Οργανισμούς. Λειτουργούσες αναπτυξιακές εταιρείες των Ο.Τ.Α. και δίκτυα δήμων ή περιφερειών που μετατρέπονται σε Αναπτυξιακούς Οργανισμούς οφείλουν να προσαρμόζονται τη μετοχική τους σύνθεση κατά την παρ. 2. Μετά τη μετατροπή αναπτυξιακής εταιρείας ή δικτύου σε Αναπτυξιακό Οργανισμό, οι τελευταίοι καθίστανται καθολικοί διάδοχοι. Αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α., και δίκτυα που λειτουργούν και δεν μετατρέπονται σε Αναπτυξιακούς Οργανισμούς, συνεχίζουν να λειτουργούν και να διέπονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, υπό την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 121 και της παρ. 8 του άρθρου 265 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114). Για τις εταιρείες αυτές, δεν έχουν εφαρμογή τα άρθρα 3 και 4.».

Άρθρο 55
Οφειλές των επιχειρήσεων εκμίσθωσης οχημάτων προς τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Οφειλές των επιχειρήσεων εκμίσθωσης οχημάτων προς τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού από βεβαιώσεις παραβάσεων των διατάξεων που ρυθμίζουν τη στάθμευση και οι οποίες έχουν τελεστεί πριν την 23η.2.2007, ημερομηνία θέσης σε ισχύ της παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 3534/2007 (Α' 40), με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ. 11 του άρθρου 34 του ν. 2696/1999 (Α' 57), διαγράφονται. Ποσά που έχουν καταβληθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν αναζητούνται.

Άρθρο 56
Διαγραφή μικρών βεβαιωμένων οφειλών προς Ο.Τ.Α.

Διαγράφονται υπόλοιπα βεβαιωμένων οφειλών προς τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού μέχρι του ποσού των δέκα (10) ευρώ, συνολικά ανά οφειλέτη, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εφόσον οι οφειλές έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος και δεν υφίστανται άλλες οφειλές του ίδιου προσώπου κατά τον χρόνο της διαγραφής.

Άρθρο 57
Ανάθεση υπηρεσιών ταφής και ανακομιδής νεκρών - Τροποποίηση του άρθρου 61 του ν. 3979/2011

Ο τίτλος και η παρ. 1 του άρθρου 61 του ν. 3979/2011 (Α' 138) τροποποιούνται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 61
Σύναψη δημόσιων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, συντήρησης χώρων πρασίνου, ηλεκτροφωτισμού και ταφής και ανακομιδής νεκρών

1. Η οικονομική επιτροπή, μπορεί κατά την κρίση της, να αποφασίζει για τη σύναψη και ανάθεση δημόσιας σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147) για την εκτέλεση συγκεκριμένων υπηρεσιών συλ-

λογής και μεταφοράς στερεών αποβλήτων και ανακυκλώσιμων υλικών, καθαριότητας κοινόχρηστων χώρων και δημοτικών κτιρίων, συντήρησης χώρων πρασίνου, ηλεκτροφωτισμού, καθώς και ταφής και ανακομιδής νεκρών, εφόσον οι σχετικές πιστώσεις είναι εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό. Με την ως άνω απόφαση της οικονομικής επιτροπής, καθορίζονται ιδίως, το αντικείμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών, η διάρκεια και η περιοχή, εντός της οποίας αυτές παρέχονται.

2. Συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί από δήμους, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, με τις οποίες έχει ανατεθεί σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου η καθαριότητα κοινόχρηστων χώρων και η αποκομιδή και διαχείριση αποβλήτων, θεωρούνται νόμιμες μέχρι τη λήξη τους.».

Άρθρο 58
Χορήγηση ειδών διαβίωσης ή περιθαλψής και βοηθημάτων σε τρίτεκνους - Τροποποίηση του άρθρου 202 του ν. 3463/2006

Στο άρθρο 202 του ν. 3463/2006 (Α' 114) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Η υποπερ. iii. της περ. Α της παρ. 1 τροποποιείται και η περ. Α διαμορφώνεται ως εξής:

«1Α. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου είναι δυνατή η παροχή χρηματικών επιχορηγήσεων:

i. σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων των εκκλησιαστικών, καθώς και σε πολιτιστικούς συλλόγους, που έχουν την έδρα τους εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου,

ii. σε τοπικά παραρτήματα οργανώσεων πανελληνίας δράσης, που αναπτύσσουν κοινωνική και πολιτιστική δραστηριότητα,

iii. σε συλλόγους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με πανελλήνια δράση, οι οποίοι έχουν ως σκοπό την παροχή βοήθειας και υποστήριξης κάθε μορφής, σε παιδιά που είναι, ιδίως, θύματα εξάρτησης, κακοποίησης, παραμέλησης, οικονομικής εκμετάλλευσης και παράνομης διακίνησης, ανεξαρτήτως υπηκοότητας. Πρόσθετη προϋπόθεση για την επιχορήγηση αυτήν αποτελεί η κατάρτιση σχετικού προγράμματος δράσης του συλλόγου, για τον αντίστοιχο Δήμο και η έγκρισή του από τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

iv. σε πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων στον οικείο Δήμο για την πραγματοποίηση κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, καθώς και

v. σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου του Δήμου, περιλαμβανομένων και των σχολικών επιτροπών, επιπροσθέτως της τακτικής επιχορήγησης που λαμβάνουν,

vi. σε αθλητικά σωματεία για την προαγωγή του οικείου αθλήματος, καθώς και για την κάλυψη εξόδων μετακίνησης αθλητών και αθλητικών ομάδων, που εδρεύουν στην περιοχή τους και συμμετέχουν σε εθνικά πρωταθλήματα ολυμπιακών αθλημάτων. Από τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, εξαιρούνται οι αθλητικές ανώνυμες εταιρείες. Η παρούσα ισχύει έως τις 30.6.2021.».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 202 τροποποιείται και η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, καθώς και για την αντιμετώπιση έκτακτης και σοβαρής ανάγκης επιτρέπεται να χορηγούνται στους οικονομικά αδύνατους κατοίκους, τους τρίτεκνους και πολύτεκνους είδη διαβίωσης ή περιθαλψης, κυρίως ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Με τους ίδιους όρους επιτρέπεται να χορηγούνται χρηματικά βοηθήματα.

Τα βοηθήματα αυτά είναι αφορολόγητα, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν κατάσχονται ούτε συμφιζίζονται με ήδη βεβαιωμένα χρέη προς Δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία, Ο.Τ.Α. και νομικά πρόσωπα αυτών ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε άλλης παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα».

Άρθρο 59

Ρύθμιση θεμάτων

προϋπολογισμού των Δ.Ε.Υ.Α.

Σε περιπτώσεις αποδεδειγμένης αδυναμίας για την κάλυψη των λειτουργικών τους αναγκών κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού του έτους 2021, για όσο χρονικό διάστημα συνεχίζεται η λήψη και εφαρμογή έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και πάντως όχι πέραν της 30ής.6.2021, οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) μπορεί να αιτούνται οικονομικής ενίσχυσης από τους μετόχους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, με ταυτόχρονη εκχώρηση μέρους των μελλοντικών τους εσόδων, έως την πλήρωση του ποσού της ενίσχυσης. Η οικονομική ενίσχυση των Δ.Ε.Υ.Α. κατά το παρόν δεν λογίζεται ως επιχορήγηση.

Άρθρο 60

Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη

τραπεζοκαθισμάτων σε κοινοχρήστους χώρους από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (ΚΥΕ) - Τροποποίηση του άρθρου 65 του ν. 4688/2020

Το πρώτο, τέταρτο, και έκτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4688/2020 (Α' 101), σχετικά με την παραχώρηση πρόσθετου κοινοχρήστου χώρου για ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων τροποποιούνται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Έως την 31η.10.2021, με απόφαση της υπηρεσίας του οικείου δήμου που είναι αρμόδια για τη διαχείριση χρήσης κοινοχρήστου χώρου, υπό την επιφύλαξη του ν. 3028/2002 (Α' 153) και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, δύναται να παραχωρείται ατελώς, πέραν του αναλογούντος και προβλεπομένου στην άδεια χρήσης κοινοχρήστου χώρου, πρόσθετος κοινοχρήστος χώρος για ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων, ο οποίος μπορεί να εκτείνεται σε κοινοχρήστο χώρο, συνεχόμενο ή μη της υφιστάμενης παραχώρησης, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου και υπό την προϋπόθεση, ότι δεν θίγονται δικαιώματα έτερων δικαιούμενων της χρήσης αυτού.

Ο παραχωρούμενος χώρος μπορεί να εκτείνεται μέχρι του διπλάσιου του χώρου της αρχικής παραχώρησης ή να είναι ικανός για την ανάπτυξη του ίδιου αριθμού τραπεζοκαθισμάτων που προβλέπονται στην ήδη κατεχόμενη

άδεια χρήσης, και πάντως δεν μπορεί να είναι τριπλάσιος από την αρχική παραχώρηση. Η αίτηση μπορεί να υποβάλλεται ηλεκτρονικά. Προκειμένου περί πλατειών, στις οποίες προβάλλονται καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, η πρόσθετη παραχώρηση χώρου γίνεται κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 13 του β.δ. 24.9/20.10.1958 (Α' 171). Προκειμένου περί οδών, η παραχώρηση χρήσης τους λαμβάνει χώρα, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής και αφορά το τμήμα που των καταστημάτων ή στην προβολή αυτών. Για τους λοιπούς κοινοχρήστους χώρους ισχύει αναλόγως το άρθρο 13 του βασιλικού διατάγματος του τετάρτου εδαφίου. Δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη μόνιμων ή προσωρινών σταθερών κατασκευών, καθώς και η εγκατάσταση ηχείων, στον χώρο που παραχωρείται σύμφωνα με το άρθρο αυτό».

Άρθρο 61

Παράταση ισχύος δυνατότητας ανάθεσης

από Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού δημοσίων

συμβάσεων για την προμήθεια υλικών για την

αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης που

προκλήθηκε από τον κορωνοϊό COVID-19

με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς

προηγούμενη δημοσίευση

Η ισχύς της παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76) ως προς τη δυνατότητα ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων για την προμήθεια υλικών για την αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης, που προκλήθηκε από την COVID-19 με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά την περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 62

Παράταση ισχύος δυνατότητας προσαύξησης

έως τριάντα τοις εκατό (30%) του αριθμού

των ωρών υπερωριακής απασχόλησης των

υπαλλήλων των δήμων ή περιφερειών που

συμμετέχουν στα κλιμάκια ελέγχου και του

προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας

Η ισχύς της παρ. 3 του άρθρου 74 του ν. 4745/2020 (Α' 214) ως προς τη δυνατότητα προσαύξησης, έως τριάντα τοις εκατό (30%), του αριθμού των ωρών υπερωριακής απασχόλησης των υπαλλήλων των δήμων ή περιφερειών και του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας, που συμμετέχουν στα κλιμάκια ελέγχου των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2021.

Άρθρο 63

Άρση αργίας αιρετών σε περίπτωση άρσης των

περιοριστικών όρων ή της προσωρινής

κράτησης μετά από αμετάκλητη παραπομπή

για κακούργημα - Τροποποίηση της παρ. 1

του άρθρου 236Α του ν. 3852/2010

Στην παρ. 1 του άρθρου 236Α του ν. 3852/2010 (Α' 87) τροποποιείται το τρίτο εδάφιο και το άρθρο 236Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 236Α

Διοικητικά μέτρα - Αργία

1. Εάν εκδοθεί τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου, για τα πλημμελήματα της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 236 ή καταδικαστική απόφαση σε πρώτο βαθμό για κακουργήματα, ο Επόπτης Ο.Τ.Α. οφείλει να θέσει τον καταδικασθέντα σε κατάσταση αργίας. Η αυτοδίκαιη θέση σε αργία επιβάλλεται με την ίδια διαδικασία και σε περίπτωση αμετάκλητης παραπομπής για κακούργημα, εφόσον έχουν επιβληθεί περιοριστικοί όροι ή προσωρινή κράτηση. Μεταγενέστερη άρση των περιοριστικών όρων ή της προσωρινής κράτησης, κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας, αίρει αυτοδικαίως την αργία του αιρετού που παραπέμφθηκε για κακούργημα. Εάν εκδοθεί τελεσίδικη αθωωτική απόφαση, αίρεται αυτοδικαίως η αργία και το διοικητικό μέτρο θεωρείται ως ουδέποτε επιβληθέν. Στην περίπτωση αυτήν καταβάλλεται αναδρομικά η αντιμισθία του αποκατασταθέντος από τον χρόνο έκδοσης της διαπιστωτικής σε βάρος του πράξης.

2. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 236. Στην περίπτωση, που η αργία επιβάλλεται λόγω αμετάκλητης παραπομπής για κακούργημα, όπου στις παραγράφους αυτές αναφέρεται ο δικαστής, εννοείται ο Εισαγγελέας που χειρίζεται την υπόθεση, ενώ όπου αναφέρεται η δικαστική απόφαση, εννοείται το βούλευμα ή το κλητήριο θέσπισμα, με βάση το οποίο παραπέμπεται στο ακροατήριο η υπόθεση.»

Άρθρο 64**Υποχρεώσεις ελεγχόμενων προσώπων -****Τροποποίηση της παρ. 1****του άρθρου 16Α του ν. 3023/2002**

Η περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 16Α του ν. 3023/2002 (Α' 146) τροποποιείται και το άρθρο 16Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16Α

Υποχρεώσεις ελεγχόμενων προσώπων

1. Τα ελεγχόμενα πρόσωπα, όπως περιγράφονται στο στοιχείο ιδ' της παρ. 1 του άρθρου 1 οφείλουν, όπως καταθέτουν στην Επιτροπή Ελέγχου:

α. Όσον αφορά τα υπό στοιχεία ιδα' της παρ. 1 του άρθρου 1 ελεγχόμενα πρόσωπα, ισολογισμούς και απολογισμούς, όπως αυτοί προκύπτουν από τα λογιστικά βιβλία που τηρούν κατά την παρ. 1 του άρθρου 16 το πρώτο δίμηνο κάθε έτους, καθώς και ειδική έκθεση εκλογικών εσόδων και δαπανών αναφορικά με την περίοδο ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων, το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη διενέργεια των εθνικών εκλογών ή των εκλογών για την ανάδειξη αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο τρόπος σύνταξης και τα ειδικότερα στοιχεία, που περιλαμβάνονται στην ειδική έκθεση εκλογικών εσόδων και δαπανών, καθορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου.

β. Όσον αφορά τα υπό στοιχεία ιδβ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου ελεγχόμενα πρόσωπα, αναλυτικές καταστάσεις, παραστατικά και αποδείξεις εσόδων και εξόδων, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο απο-

δεικτικό της χρηματοδότησής τους και της διαχείρισης των οικονομικών τους στοιχείων για την περίοδο ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων, το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την πραγματοποίηση των εκλογών. Τα ανωτέρω παραστατικά καταθέτουν οι υποψήφιοι αντιπρόσωποι της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εξελέγησαν, καθώς και οι αναπληρωματικοί των συνδυασμών των κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων, με τις εξής διακρίσεις:

αα) Ο πρώτος αναπληρωματικός για τις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται ένας (1) έως και πέντε (5) βουλευτές.

ββ) Οι δύο πρώτοι αναπληρωματικοί σε όσες εκλέγονται από έξι (6) έως και δέκα (10) βουλευτές.

γγ) Οι τρεις πρώτοι αναπληρωματικοί για τις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται από έντεκα (11) έως και δεκαπέντε (15) βουλευτές.

δδ) Οι τέσσερις πρώτοι αναπληρωματικοί για τις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες εκλέγονται δεκαέξι (16) και περισσότεροι βουλευτές.

Σε περίπτωση ανάδειξης στο βουλευτικό αξίωμα, αναπληρωματικού, καθ' υπέρβαση των ανωτέρω διακρίσεων, ο βουλευτής που αναδείχτηκε υποχρεούται να υποβάλει την αναλυτική κατάσταση του πρώτου εδαφίου της, στην Επιτροπή του άρθρου 21 εντός τριάντα (30) ημερών από την ορκωμοσία του.

γ) Όσον αφορά τα υπό στοιχεία ιδγ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος ελεγχόμενα πρόσωπα, αναλυτικές καταστάσεις, παραστατικά και αποδείξεις εσόδων και εξόδων, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο αποδεικτικό της χρηματοδότησής τους και της διαχείρισης των οικονομικών τους στοιχείων κάθε έτος για όλη τη διάρκεια της θητείας τους.

δ) Όσον αφορά τα υπό στοιχεία ιδε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου ελεγχόμενα πρόσωπα, το πλήρες και αναλυτικό περιεχόμενο, καθώς και την οικονομική αποτίμηση των εκατέρωθεν συναλλαγών που έχουν πραγματοποιήσει με τους δικαιούχους χρηματοδότησης για την περίοδο ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων, εντός τριών (3) μηνών από την πραγματοποίηση των εκλογών.»

Άρθρο 65**Μεταβίβαση στην Οικονομική Επιτροπή των****Δήμων και των Περιφερειών αρμοδιότητας****ίδρυσης ή συμμετοχής σε Αναπτυξιακό****Οργανισμό Ο.Τ.Α. - Προσθήκη περ. κ' στην****παρ. 1 του άρθρου 72 και περ. ιθ' στην παρ. 1****του άρθρου 176 του ν. 3852/2010**

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται περ. κ', ως εξής:

«κ) Αποφασίζει για την ίδρυση ή συμμετοχή του Δήμου σε Αναπτυξιακό Οργανισμό Ο.Τ.Α. του άρθρου 2 του ν. 4674/2020 (Α' 53).».

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 176 του ν. 3852/2010 προστίθεται περ. ιθ', ως εξής:

«ιθ) Αποφασίζει για την ίδρυση ή συμμετοχή της Περιφέρειας σε Αναπτυξιακό Οργανισμό Ο.Τ.Α. του άρθρου 2 του ν. 4674/2020.».

Άρθρο 66
Δυνατότητα επιλογής συμπαραστάτη του
δημότη και της επιχείρησης και με τη χρήση
ηλεκτρονικών μέσων - Προσθήκη πέμπτου
εδαφίου στην παρ. 2 του άρθρου 77
του ν. 3852/2010

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 77 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθενται δύο εδάφια, ως εξής:

«Η μυστική ψηφοφορία επιλογής του συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης δύναται να πραγματοποιηθεί και με ηλεκτρονικά μέσα, μέσω του ειδικού πληροφοριακού συστήματος με την ονομασία «Ψηφιακή Κάλπη ΖΕΥΣ» της ανώνυμης εταιρείας του Ελληνικού Δημοσίου με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε. (ΕΔΥΤΕ Α.Ε.). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και ο τρόπος διεξαγωγής της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας και ρυθμίζεται κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και του αδιάβλητου της διαδικασίας.».

Άρθρο 67
Εξαίρεση δημάρχων από την αναστολή
άσκησης του λειτουργήματος του δικηγόρου -
Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 31
του ν. 4194/2013

Τροποποιείται η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4194/2013 (Α' 208) και το άρθρο 31 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 31
Αναστολή άσκησης
του δικηγορικού λειτουργήματος

1. Η άσκηση του λειτουργήματος του δικηγόρου αναστέλλεται:

α) Σε εκείνους που διορίζονται, υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί, υφυπουργοί, γραμματείς του υπουργικού συμβουλίου, γενικοί ή ειδικοί γραμματείς της Βουλής και των υπουργείων, καθώς και στους συμβούλους αυτών, πλην των ειδικών συνεργατών. Ειδικά, όταν πρόκειται για την περίπτωση των ειδικών συμβούλων, με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού, μπορεί να εισαχθούν εξαιρέσεις από την αναστολή άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος.

β) Στον Πρόεδρο της Βουλής, στους γενικούς γραμματείς της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στους αιρετούς περιφερειάρχες και στους γενικούς γραμματείς των δήμων.

γ) Στους κατέχοντες έμμισθες θέσεις σε διεθνείς οργανισμούς ή υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δ) Στους διοικούντες με εκτελεστική αρμοδιότητα τα νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται από τον νόμο, ανεξάρτητα από την ιδιότητα ή τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό της θέσης τους.

ε) Στους προέδρους ανεξάρτητων αρχών.

στ) Σε κάθε άλλη περίπτωση, που προβλέπεται από ειδική διάταξη τυπικού νόμου ή του κανονισμού της Βουλής.

2. Η έναρξη και η λήξη της αναστολής του λειτουργήματος του δικηγόρου συμπίπτει με το χρονικό σημείο έναρξης και λήξης των πιο πάνω ιδιοτήτων.».

Άρθρο 68
Παροχή δυνατότητας κίνησης υπηρεσιακών
οχημάτων των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού ή ν.π.δ.δ.
αυτών, σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, με
έγκριση του Περιφερειάρχη του Δημάρχου
ή του αιρετού μονοπρόσωπου οργάνου
διοίκησης - Τροποποίηση της παρ. 3 του
άρθρου 23 του ν. 4674/2020

Μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 4674/2020 (Α' 53), προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο και η παρ. 3 του άρθρου 23 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 23
Ρύθμιση ζητημάτων υπηρεσιακών οχημάτων

«3. Ως αρμόδια Αρχή για τον έλεγχο της κίνησης των οχημάτων που ανήκουν στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα, νοείται η οικεία Οικονομική Επιτροπή. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, επιτρέπεται η κίνηση οχημάτων που ανήκουν σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και σε νομικά τους πρόσωπα, χωρίς προηγούμενη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, αλλά με έγκριση του Περιφερειάρχη ή του Δημάρχου αντίστοιχα, ή του αιρετού μονοπρόσωπου οργάνου διοίκησης που ορίζουν με απόφασή τους. Στις περιπτώσεις αυτές, η επιτροπή αποφασίζει στην αμέσως επόμενη συνεδρίασή της, εάν η κίνηση του οχήματος ήταν επιβεβλημένη ή όχι. Τυχόν κινήσεις Δημάρχων και Περιφερειάρχων με υπηρεσιακά οχήματα, που έλαβαν χώρα κατά παρέκκλιση των έως σήμερα διατάξεων για την έγκρισή τους, θεωρούνται νόμιμες, εφόσον πραγματοποιήθηκαν για την αντιμετώπιση όλως εξαιρετικών και απρόβλεπτων υπηρεσιακών αναγκών, που δικαιολογούν τη μη τήρηση της σχετικής διαδικασίας και εφόσον η συνδρομή των γεγονότων αφορούσε αποδεδειγμένες αυτοδιοικητικές υπηρεσιακές ανάγκες.».

Άρθρο 69
Αναπλήρωση προϊσταμένων Γενικής Διεύθυν-
σης - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 100
του ν. 3584/2007

Η παρ. 1 του άρθρου 100 του ν. 3584/2007 (Α' 143) τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθεί και η αναπλήρωση του προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τον προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, που απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει στα καθήκοντά του ο ανώτερος κατά βαθμό προϊστάμενος των υποκείμενων οργανικών μονάδων και επί ομοιοβάθμων, ο προϊστάμενος που έχει ασκήσει για περισσότερο χρόνο καθήκοντα προϊσταμένου. Το αρμόδιο για τον διορισμό όργανο μπορεί, τηρουμένου του προβαδίσματος των βαθμών, να ορίσει ως αναπληρωτή προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης, που απουσιάζει ή κωλύεται, έναν από τους προϊσταμένους των υποκείμενων οργανικών μονάδων.».

ΜΕΡΟΣ Δ' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 70 Διορισμός μέλους Ανεξάρτητης Αρχής που διανύει ή διένυσε τη θητεία του σε θέση υψηλότερης βαθμίδας για πλήρη θητεία - Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 3051/2002

Στην παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3051/2002 (Α' 220) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται με τρία νέα εδάφια και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τα μέλη των Ανεξάρτητων Αρχών και οι αναπληρωτές τους, όπου προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, επιλέγονται με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής των Ελλήνων, σύμφωνα με το άρθρο 101Α του Συντάγματος, μετά από προηγούμενη εισήγηση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής. Η απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής κοινοποιείται αμελλητί στον αρμόδιο κατά περίπτωση Υπουργό, ο οποίος οφείλει να εκδώσει την πράξη διορισμού εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση.

Η θητεία των μελών, περιλαμβανομένων των Προέδρων, του Συνηγόρου του Πολίτη, των Αντιπροέδρων και Αναπληρωτή Προέδρου, είναι εξαετής χωρίς δυνατότητα ανανέωσης, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4765/2021 (Α' 6) περί δυνατότητας παράτασης της θητείας των μελών του Α.Σ.Ε.Π.. Διανυθείσα ή διανυόμενη θητεία σε θέση Αντιπροέδρου ή Αναπληρωτή Προέδρου ή απλού μέλους δεν κωλύει τον διορισμό του για πλήρη θητεία σε θέση υψηλότερης βαθμίδας της ίδιας Αρχής. Σε μια τέτοια περίπτωση, δεν επιτρέπονται περισσότερες από δύο (2) θητείες συνολικά και το συνολικό χρονικό διάστημα των διανυόμενων θητειών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τα δώδεκα (12) έτη. Ο Πρόεδρος της Ανεξάρτητης Αρχής ενημερώνει εγγράφως τον Πρόεδρο της Βουλής για τη λήξη της θητείας των μελών τρεις (3) μήνες πριν από την ημερομηνία λήξης της θητείας τους.

Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, έκπτωσης ή με οποιονδήποτε τρόπο απώλειας της ιδιότητας του μέλους Ανεξάρτητης Αρχής, διορίζεται νέο μέλος για εξαετή θητεία.

Στις μονοπρόσωπες αρχές το μέλος διορίζεται για πλήρη θητεία. Η παραίτηση θεωρείται, ότι έγινε αποδεκτή μετά την πάροδο τριών (3) μηνών από την υποβολή της, εφόσον μέχρι την ημερομηνία αυτήν δεν έχει εκδοθεί και κοινοποιηθεί η πράξη αποδοχής της παραίτησης.

Η θητεία των μελών των Ανεξάρτητων Αρχών παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι τον διορισμό νέων.

Σε περίπτωση, που ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη, καθώς και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη Ανεξάρτητης Αρχής εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή παραιτηθούν ή απωλέσουν την ιδιότητα, βάσει της οποίας ορίστηκαν, η Αρχή συνεχίζει να έχει νόμιμη συγκρότηση μέχρι τον διορισμό νέων, εφόσον τα λοιπά μέλη επαρκούν για τον σχηματισμό απαρτίας. Στην περίπτωση αυτήν τα καθήκοντα του Προέδρου ασκούνται από τον Αντιπρόεδρο της Αρχής ή, σε

περίπτωση ελλείψεώς τους, από τον αναπληρωτή τους ή από μέλος που ορίζεται από την Ολομέλεια της Αρχής.».

Άρθρο 71 Τρόπος επιλογής και διορισμού Προϊσταμένων της Επιτροπής Ανταγωνισμού - Προσθήκη άρθρου 21B στον ν. 3959/2011

Στον ν. 3959/2011 (Α' 93) προστίθεται άρθρο 21B, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 21B Τρόπος επιλογής και διορισμού Προϊσταμένων της Επιτροπής Ανταγωνισμού

1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 84-86 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007).

2. Η επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (Γ.Δ.Α.) της Επιτροπής Ανταγωνισμού (Ε.Α.) και αυτών που υπάγονται στον Πρόεδρο της Ε.Α., όπως αυτές ορίζονται στον Οργανισμό της, βασίζεται στην αντικειμενική εκτίμηση της καταλληλότητας του κάθε υποψηφίου, με βάση το αντίστοιχο εγκεκριμένο περίγραμμα θέσης εργασίας που περιλαμβάνεται στον Οργανισμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η επιλογή διενεργείται με απόφαση των αρμοδίων Συμβουλίων Επιλογής Προϊσταμένων (Σ.Ε.Π.) της παρ. 10, ύστερα από δημόσια προκήρυξη της εκάστοτε θέσης, μέσω του τμήματος ανθρώπινου δυναμικού. Οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων της Ε.Α. επιλέγονται με τετραετή θητεία.

3. Η επιλογή προϊσταμένων των αυτοτελών Γραφείων στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, βασίζεται στην αντικειμενική εκτίμηση της καταλληλότητας του κάθε υποψηφίου, με βάση το αντίστοιχο εγκεκριμένο περίγραμμα θέσης εργασίας. Οι προϊστάμενοι των αυτοτελών γραφείων της Ε.Α. επιλέγονται με τετραετή θητεία. Η επιλογή διενεργείται με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού και στην περίπτωση αυτοτελών Γραφείων στη Γ.Δ.Α., ύστερα από πρόταση και γνώμη του προϊσταμένου της Γ.Δ.Α.

4. α) Η δημόσια προκήρυξη των παρ. 2 και 3 εκδίδεται πέντε (5) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος Προϊσταμένου και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού και του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και σε δύο (2) ημερήσιες εφημερίδες των Αθηνών ευρείας κυκλοφορίας, σε φύλλα που απέχουν, τουλάχιστον, πέντε (5) ημερολογιακές ημέρες. Η αίτηση υποψηφιότητας υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης και συνοδεύεται από αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, που συντάσσεται με ευθύνη του υποψηφίου και κάθε άλλο έγγραφο που αναφέρεται στην προκήρυξη, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αίτησης. Οι υποψήφιοι που δεν πληρούν τους όρους του νόμου και της προκήρυξης αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία με απόφαση του Σ.Ε.Π.

β) Με την πρόσκληση προσδιορίζονται οι κενές θέσεις προϊσταμένων, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής, τα κύρια ή πρόσθετα προσόντα που απαιτούνται για την κατάληψη της θέσης ευθύνης,

όπως αυτά προσδιορίζονται από το αντίστοιχο εγκεκριμένο περίγραμμα θέσης εργασίας, που περιλαμβάνεται στον Οργανισμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού και την προκήρυξη.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης έχουν όλοι όσοι πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις του νόμου και της προκήρυξης, όπως αυτές προσδιορίζονται στον Οργανισμό της Επιτροπής Ανταγωνισμού, και υπάγονται στις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 21. Οι υποψήφιοι μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για πέντε (5) θέσεις κατ' ανώτατο όριο ανά θέση ευθύνης (Τμήμα, Διεύθυνση, Γενική Διεύθυνση).

5. Για την επιλογή προϋποστανμένων λαμβάνονται υπόψη οι παρακάτω τρεις (3) ομάδες κριτηρίων:

Α) μοριοδότηση βάσει τυπικών και εκπαιδευτικών προσόντων,

Β) μοριοδότηση βάσει εργασιακής εμπειρίας και άσκησης καθηκόντων ευθύνης, και

Γ) μοριοδότηση βάσει δομημένης συνέντευξης.

6. Για την τελική μοριοδότηση ο συνολικός αριθμός των μορίων κάθε κατηγορίας πολλαπλασιάζεται με τον εξής συντελεστή ανά επίπεδο θέσης ευθύνης:

Ομάδες κριτηρίων επιλογής προϊσταμένων

Θέση Προϊσταμένου Αυτ. Τμήματος/Τμήματος

Θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης Θέση Προϊσταμένου

Γενικής Διεύθυνσης

Α' Τυπικά και εκπαιδευτικά προσόντα

35% 25% 25%

Β' Εργασιακής εμπειρίας και άσκησης καθηκόντων ευθύνης

30% 30% 25%

Γ' Δομημένη συνέντευξη

35% 45% 50%.

7. Τα τυπικά - εκπαιδευτικά προσόντα (κριτήριο Α) μοριοδοτούνται ως εξής:

α) Ο δεύτερος τίτλος σπουδών, εφόσον είναι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με 100 μόρια.

β) Συναφής μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών, ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας, με 200 μόρια και μη συναφής μεταπτυχιακός τίτλος με 70 μόρια. Σε κάθε περίπτωση, για την ως άνω μοριοδότηση ο μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών πρέπει να έχει αποκτηθεί μετά τη λήψη του βασικού τίτλου σπουδών. Μεταπτυχιακοί τίτλοι, που ενσωματώνονται στον βασικό τίτλο σπουδών κατά την έννοια του άρθρου 46 του ν. 4485/2017 (Α' 114), εφόσον είναι συναφείς, μοριοδοτούνται με 150 μόρια. Σε περίπτωση κατοχής επιπλέον του ενός (1) μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών συναφών με το αντικείμενο της προκηρυσσόμενης θέσης, αυτοί λαμβάνουν συνολικά 100 μόρια, ενώ μη συναφή λαμβάνουν 40 μόρια.

γ) Συναφές διδακτορικό δίπλωμα με 350 μόρια. Μη συναφές διδακτορικό δίπλωμα με 150 μόρια. Σε περίπτωση κατοχής επιπλέον του ενός (1) διδακτορικών διπλωμάτων συναφών με το αντικείμενο της προκηρυσσόμενης θέσης, αυτά λαμβάνουν συνολικά 150 μόρια, ενώ μη συναφή λαμβάνουν 50 μόρια.

δ) Η συνάφεια κρίνεται με αιτιολογία από το αρμόδιο Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων με βάση το αντικείμενο της προκηρυσσόμενης θέσης, όπως προκύπτει από

τις οικείες οργανικές διατάξεις, το περίγραμμα θέσης εργασίας και την προκήρυξη.

ε) Η πιστοποιημένη γλωσσομάθεια μοριοδοτείται με ανώτατο όριο τα 140 μόρια ως εξής:

- Η άριστη γνώση αγγλικών με 50 μόρια,

- Η πολύ καλή γνώση αγγλικών με 30 μόρια και

- Η άριστη γνώση κάθε άλλης ξένης γλώσσας με 45 μόρια.

Όλα τα ανωτέρω προσόντα πρέπει να αποδεικνύονται κατά τα οριζόμενα στο π.δ. 50/2001 (Α' 39).

Το σύνολο των μορίων, που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από τα τυπικά - εκπαιδευτικά προσόντα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.000 μόρια.

8. Η εργασιακή εμπειρία και η άσκηση καθηκόντων ευθύνης (κριτήριο Β) μοριοδοτούνται και υπολογίζονται ως εξής:

α) Κάθε μήνας πραγματικής εμπειρίας, εκτός του χρόνου που έχει διανυθεί σε θέση ευθύνης τόσο στον Δημόσιο, όσο και εκτός Δημοσίου Τομέα, μοριοδοτείται με 1,5 μόριο με ανώτατο όριο τους 396 μήνες, ήτοι 33 έτη.

β) Κάθε μήνας πραγματικής εμπειρίας σε θέση ευθύνης μοριοδοτείται με 2,5 έως 7 μόρια ανάλογα με τη συνάφεια και το επίπεδο της εμπειρίας σε σχέση με την προς πλήρωση θέση, όπως αυτή αξιολογείται από το Σ.Ε.Π., καθώς και κάθε σχετικής πληροφορίας για την εξαιρετική επίδοσή τους στα καθήκοντά τους. Η συνάφεια κρίνεται με αιτιολογία από το Σ.Ε.Π. με βάση το αντικείμενο της προκηρυσσόμενης θέσης, όπως προκύπτει από τις οικείες οργανικές διατάξεις, το περίγραμμα θέσης ευθύνης και την προκήρυξη. Η εξαιρετική επίδοση κρίνεται με βάση το διαθέσιμο αποδεικτικό υλικό, ιδίως εκθέσεις αξιολόγησης, και τουλάχιστον δύο (2) συστατικές επιστολές από εργοδότες ή προϊσταμένους για τους υποψηφίους που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα. Η μοριοδότηση του χρόνου άσκησης καθηκόντων ευθύνης δεν μπορεί να υπερβαίνει συνολικά τους ενενήντα έξι (96) μήνες, ήτοι τα οκτώ (8) έτη συνολικά.

γ) Εργασιακή εμπειρία τουλάχιστον δύο (2) ετών σε Επιτροπή Ανταγωνισμού ή/και σε Ανεξάρτητη Ρυθμιστική Αρχή με αρμοδιότητα την οικονομική ρύθμιση των αγορών ή/και των μονοπωλίων στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών ή του ΟΟΣΑ με 300 μόρια.

δ) Χρόνος υπηρεσίας ή απασχόλησης μεγαλύτερος του δεκαπενθημέρου, εφόσον είναι συνεχής, λογίζεται ως πλήρης μήνας.

ε) Υποψήφιος που έχει ασκήσει καθήκοντα ευθύνης, οποιουδήποτε επιπέδου, πάνω από ενενήντα έξι (96) μήνες, ήτοι πάνω από οκτώ (8) έτη συνολικά, για το χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τους ενενήντα έξι (96) μήνες μοριοδοτείται με 1,5 μόριο για κάθε μήνα πραγματικής άσκησης των ανωτέρω καθηκόντων.

στ) Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από την εργασιακή εμπειρία και την άσκηση καθηκόντων ευθύνης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.000 μόρια.

9. Η δομημένη συνέντευξη (κριτήριο Γ) διενεργείται από τα αρμόδια Συμβούλια της παρ. 10, με πρόβλεψη

της αναγκαίας «ζωντανής βοήθειας» για άτομα με αναπηρία (ενδεικτικά, διερμηνένων νοηματικής), εφόσον αυτό απαιτείται.

Σκοπός της δομημένης συνέντευξης είναι το αρμόδιο Συμβούλιο να διαμορφώσει γνώμη για την προσωπικότητα, την ικανότητα και την καταλληλότητα του υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης ευθύνης, για την οποία κρίνεται. Κατά το στάδιο αυτό λαμβάνονται υπόψη: α) εφόσον πρόκειται για υποψήφιο από τον Δημοσίο Τομέα, τα στοιχεία του προσωπικού Μητρώου του υπαλλήλου, η αξιολόγησή του, η αίτηση υποψηφιότητας και το αναλυτικό βιογραφικό σημείωμά του, που συντάσσεται με ευθύνη του υποψηφίου και βεβαιώνεται από το τμήμα ανθρωπίνου δυναμικού της Επιτροπής Ανταγωνισμού και β) εφόσον πρόκειται για υποψήφιο από τον ιδιωτικό τομέα, η αίτηση υποψηφιότητας, το αναλυτικό βιογραφικό σημείωμά του, που συντάσσεται με ευθύνη του υποψηφίου και επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, και κάθε άλλο έγγραφο ή αποδεικτικό υλικό που προσκομίζει σύμφωνα με την προκήρυξη. Για τη διενέργεια της δομημένης συνέντευξης κάθε υποψήφιος καλείται χωριστά.

Η δομημένη συνέντευξη περιλαμβάνει δύο θεματικές ενότητες:

αα. Δομημένη συζήτηση επί θεμάτων σχετικών με το αντικείμενο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καθώς και τις αρμοδιότητες και τη δράση των οργανωτικών μονάδων των σχετικών με την προκηρυσσόμενη θέση σε συνάρτηση με τις δεξιότητες και τα προσόντα του υποψηφίου και των δυνατοτήτων του να εφαρμόζει καινοτόμες μεθόδους οργάνωσης, λειτουργίας και αποδοτικότητας ή να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση, όπως προκύπτουν από το αναλυτικό βιογραφικό του σημείωμα και κάθε άλλο αποδεικτικό υλικό που έχει προσκομίσει σύμφωνα με την προκήρυξη.

ββ. Ανάπτυξη ενός υποθετικού σεναρίου (situational interview) που έχει ως σκοπό να αξιολογήσει τόσο τις ικανότητες συνθετικής και αναλυτικής σκέψης, που του επιτρέπει να προτείνει αποτελεσματικές και καινοτόμες λύσεις για την αντιμετώπιση θεμάτων που ανακύπτουν κατά τον χειρισμό υποθέσεων αρμοδιότητας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, όσο και τις διοικητικές ικανότητες του υποψηφίου να προγραμματίζει, να συντονίζει, να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, να λαμβάνει αποτελεσματικές αποφάσεις, να επιλύει προβλήματα και να διαχειρίζεται κρίσεις.

Για τη μοριοδότηση λαμβάνονται υπόψη επίσης οι επικοινωνιακές δεξιότητες, η ικανότητα διαχείρισης χρόνου, τα χαρακτηριστικά ηγεσίας ιδίως, υπό συνθήκες πίεσης, η ικανότητα συντονισμού ομάδων εργασίας και κυρίως η δημιουργικότητα του υποψηφίου.

Το πρώτο σκέλος της συνέντευξης μοριοδοτείται κατ' ανώτατο όριο με 600 μόρια, ενώ το δεύτερο με 400 μόρια. Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από κάθε μέλος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 1.000 μόρια.

Την τελική βαθμολογία του κριτηρίου της συνέντευξης αποτελεί ο μέσος όρος του βαθμού των μελών του Σ.Ε.Π., κατόπιν συζήτησης και ανταλλαγής τεκμηριωμένων από-

ψεων που πραγματοποιείται μετά το πέρας της συνέντευξης του υποψηφίου και αποτυπώνεται στα Πρακτικά του Σ.Ε.Π. Το περιεχόμενο της συνέντευξης με τα κρίσιμα και ουσιαστικά σημεία της αναφέρεται συνοπτικά στο πρακτικό του Σ.Ε.Π. Απαραίτητο και κρίσιμο στοιχείο του πρακτικού αποτελεί η μοριοδότηση για τον κάθε υποψήφιο, η οποία αιτιολογείται συνοπτικά από κάθε μέλος ως προς κάθε ένα από τα δύο σκέλη (θεματικές ενότητες) της συνέντευξης. Τα μέλη του Σ.Ε.Π. υποχρεούνται να παραδίδουν τις βαθμολογίες των υποψηφίων στη γραμματεία του οικείου Σ.Ε.Π., αμέσως μετά το πέρας του συνόλου των συνεντεύξεων.

Με απόφαση της Ολομέλειας της Ε.Α. καθορίζονται η διαδικασία διεξαγωγής της δομημένης συνέντευξης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

10. Στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.), συνιστάται Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων (Σ.Ε.Π.), το οποίο συγκροτείται κατά περίπτωση και το οποίο είναι αρμόδιο: α) για την επιλογή προϊσταμένων επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης ή Τμήματος και β) για τη διεξαγωγή των δομημένων συνεντεύξεων (κριτήριο Γ) για την επιλογή των προϊσταμένων κάθε οργανικής μονάδας.

Με απόφαση της Ολομέλειας της Ε.Α., ορίζονται ο Πρόεδρος και τα μέλη εκάστου Συμβουλίου με τους αναπληρωτές αυτών, καθώς και οι υπάλληλοι της Ε.Α., κατηγορίας ΕΕΠ, ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ, που θα ασκούν καθήκοντα γραμματέων σε κάθε συνεδρίαση. Οι γραμματείς ορίζονται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου. Τα Σ.Ε.Π. είναι πενταμελή και αποτελούνται από:

α) τον Πρόεδρο της Ε.Α.,

β) τρία (3) μέλη της Ολομέλειας της Ε.Α.,

γ) έναν (1) Καθηγητή Πανεπιστημίου, τουλάχιστον πρώτης βαθμίδας ή το αντίστοιχο σε Πανεπιστήμια της αλλοδαπής, εν ενεργεία ή μη, με ειδικευση στο δίκαιο ανταγωνισμού ή στα βιομηχανικά οικονομικά και οικονομικά ανταγωνισμού ή στατιστικής ή πληροφορικής, κατά περίπτωση.

11. Οι υποψήφιοι που δεν πληρούν τους όρους του νόμου και της προκήρυξης αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία με απόφαση του Σ.Ε.Π., η οποία καταχωρίζεται στα πρακτικά και συντάσσεται σχετικός πίνακας. Οι λοιποί υποψήφιοι μοριοδοτούνται με βάση τις ομάδες κριτηρίων Α και Β του παρόντος. Στη συνέχεια το Σ.Ε.Π., με βάση την ως άνω μοριοδότηση καταρτίζει πίνακα κατάταξης για κάθε προκηρυσσόμενη θέση κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας και εντός τριών (3) εργασιμίων ημερών αναρτά τον Πίνακα στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Κατά του Πίνακα αυτού υποβάλλονται ενώπιον του Σ.Ε.Π. ενστάσεις, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) εργασιμίων ημερών από την ημερομηνία ανάρτησης του Πίνακα στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Ενστάσεις που υποβάλλονται μετά το πέρας της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Μετά την εξέταση των υποβληθεισών ενστάσεων, εάν επέλθουν μεταβολές στον πίνακα κατάταξης, ο αναμορφωμένος Πίνακας για κάθε προκηρυσσόμενη θέση αναρτάται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού και βάσει του Πίνακα αυτού καλούνται οι

υποψήφιοι προς συνέντευξη. Ακολουθεί η διεξαγωγή της δομημένης συνέντευξης του κριτηρίου Γ από το Σ.Ε.Π.. Στη συνέντευξη καλούνται οι εννέα (9) πρώτοι υποψήφιοι εκάστου Πίνακα κατάταξης. Με απόφαση του Σ.Ε.Π. επιτρέπεται ειδικά για οργανικές μονάδες με παρεμφερές ή πανομοιότυπο αντικείμενο αρμοδιοτήτων, η διεξαγωγή της δομημένης συνέντευξης να αφορά το σύνολο των οργανικών μονάδων αυτών. Στην περίπτωση αυτήν οι υποψήφιοι, που περιλαμβάνονται στους εννέα πρώτους στη σειρά κατάταξης για περισσότερες από μία από τις θέσεις ευθύνης του προηγούμενου εδαφίου, καλούνται σε συνέντευξη μία φορά από το οικείο συμβούλιο και με τη βαθμολογία αυτήν κατατάσσονται στο σύνολο των τελικών Πινάκων κατάταξης. Στη συνέχεια της μοριοδότησης με βάση το κριτήριο της δομημένης συνέντευξης, εξάγεται η τελική βαθμολογία, και καταρτίζεται ο τελικός Πίνακας κατάταξης για κάθε προκηρυσσόμενη θέση, ο οποίος αναρτάται εντός τριών (3) εργασίμων ημερών στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την τοποθέτηση του επικρατέστερου υποψηφίου στην οικεία θέση με απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

12. Οι Προϊστάμενοι επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης, Διευθύνσεων και Τμημάτων δύνανται να προέρχονται από τον ιδιωτικό ή τον Δημόσιο Τομέα, όπως ορίζεται στο άρθρο 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), και δεν είναι απαραίτητο να ανήκουν στο προσωπικό της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

13. Κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη διαδικασία επιλογής που δεν ρυθμίζεται με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, καθορίζεται με την προκήρυξη.»

ΜΕΡΟΣ Ε' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 72 Ρυθμίσεις θεμάτων στελέχωσης υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής

1. Υποψήφιοι που περιλαμβάνονται στους προσωρινούς πίνακες κατάταξης της προκήρυξης 6Κ/2018 (τ. Α.Σ.Ε.Π. 17) της κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ΔΕ) και δεν κλήθηκαν αρχικά από τον φορέα ή κλήθηκαν και δεν αποδέχτηκαν την πρόσληψή τους τη δεδομένη χρονική στιγμή, δύναται να προσληφθούν για την κάλυψη επείγουσών υπηρεσιακών αναγκών, με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4765/2021 (Α' 6) και με την προϋπόθεση, ότι ολοκλήρωσαν επιτυχώς τις απαιτούμενες υγειονομικές εξετάσεις και τις αθλητικές και ψυχοτεχνικές δοκιμασίες.

2. Οι συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου των υποψηφίων του κλάδου ΔΕ Φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης, οι οποίες ανανεώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 4760/2020 (Α' 247), διατηρούνται σε ισχύ μόνο, εφόσον οι υποψήφιοι ολοκλήρωσαν επιτυχώς τις υγειονομικές εξετάσεις και τις αθλητικές και ψυχοτεχνικές δοκιμασίες.

3. Οι συμβάσεις των παρ. 1 και 2 λήγουν αυτοδικαίως μετά τη δημοσίευση της ατομικής πράξης διορισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την ανάληψη καθηκόντων από τους οριστικά διατιθέμενους προς διορισμό υποψηφίους και σε κάθε περίπτωση, μετά την παρέλευση δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία πρόσληψης ή ανανέωσης της σύμβασης.

4. Το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) αναρτά στον διαδικτυακό του τόπο ανακοίνωση σχετικά με τους υποψηφίους, που περιλαμβάνονται στους προσωρινούς πίνακες κατάταξης της προκήρυξης 6Κ/2018 και αποκλείστηκαν κατά το στάδιο των ανωτέρω δοκιμασιών. Οι υποψήφιοι αυτοί εμφανίζονται με τον μοναδικό κωδικό αριθμό τους. Προς τον σκοπό υλοποίησης του παρόντος άρθρου, το Α.Σ.Ε.Π. αποστέλλει στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη τα στοιχεία των υποψηφίων που αποκλείστηκαν.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη, Οικονομικών και Εσωτερικών, ορίζονται οι επιμέρους προϋποθέσεις, ο χρόνος και οι διαδικασίες πρόσληψης των υποψηφίων της παρ. 1, διατήρησης σε ισχύ των συμβάσεων του προσωπικού της παρ. 2, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 73 Συμμετοχή υπαλλήλων του κλάδου Συμβούλων και Γραμματέων Επικοινωνίας στο Α.Υ.Σ. και το Α.Π.Υ.Σ. του Υπουργείου Εξωτερικών

Έως την προαγωγή υπαλλήλων του κλάδου Συμβούλων και Γραμματέων Επικοινωνίας στον βαθμό του Γενικού Συμβούλου Επικοινωνίας Α' ή Β', όπου στις διατάξεις του ν. 4781/2021 (Α' 31) για τη συγκρότηση του Ανώτατου Υπηρεσιακού Συμβουλίου και του Ανώτατου Πειθαρχικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου του Υπουργείου Εξωτερικών προβλέπεται ο ορισμός υπαλλήλων του ως άνω κλάδου με βαθμό Γενικού Συμβούλου Επικοινωνίας Α' ή Β', τα Συμβούλια αυτά συγκροτούνται νόμιμα με ορισμό υπαλλήλων του κλάδου Συμβούλων και Γραμματέων Επικοινωνίας με βαθμό Συμβούλου Επικοινωνίας Α'.

Άρθρο 74 Ρυθμίσεις θεμάτων πυροσβεστικού προσωπικού εποχικής απασχόλησης - Προσθήκη παρ. 3 και 4 στο άρθρο 6 του ν. 3103/2003

Στο άρθρο 6 του ν. 3103/2003 (Α' 23) προστίθενται παρ. 3 και 4 ως εξής:

«3. Στους πυροσβέστες εποχικής απασχόλησης που έχουν προσληφθεί στο Πυροσβεστικό Σώμα, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 δύνανται, σε περίπτωση που έχουν τραυματιστεί αποδεδειγμένα κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας και εξαιτίας αυτής, να τους ανατίθενται με απόφαση του Διοικητή της οικείας Διοίκησης Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού (Δι.Π.Υ.Ν.), ύστερα από γνωμοδότηση της επιτροπής αναρρωτικών αδειών του νομού, καθήκοντα Τηλεφωνητή και Πυροφύλακα, εφόσον η κατάσταση της υγείας τους το επιτρέπει, ενώ απαλλάσσονται της υποχρέωσης προσκόμισης του υγειονομικού δελτίου

βεβαίωσης της καλής κατάστασης της υγείας τους της παρ. 2.

4. Οι πυροσβέστες εποχικής απασχόλησης της παρ. 3 δεν κωλύονται να συμμετέχουν σε μελλοντικό διαγωνισμό του Πυροσβεστικού Σώματος εξαιτίας της πάθησής τους. Στην περίπτωση αυτήν εξαιρούνται της υποχρέωσης προσκόμισης του ως άνω υγειονομικού δελτίου και προσλαμβάνονται για την άσκηση καθηκόντων Τηλεφωνητή και Πυροφύλακα, αντίστοιχα με την κατάσταση της υγείας τους.».

Άρθρο 75

Ρύθμιση θεμάτων Εθνικού Τυπογραφείου

1. Η παρ. 10 του άρθρου 111 του ν. 4622/2019 (Α' 133) αντικαθίσταται ως εξής:

«10. Συστήνεται θέση μετακλητού Ειδικού Γραμματέα του Εθνικού Τυπογραφείου, με βαθμό 2ο της κατηγορίας ειδικών θέσεων. Η επιλογή και τοποθέτηση του Ειδικού Γραμματέα γίνεται με απόφαση του Πρωθυπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τον Ειδικό Γραμματέα επικουρεί στο έργο του ιδιαίτερο γραφείο, εφαρμοζομένων αναλογικά των άρθρων 45 έως 48, όπως ισχύουν για τους Ειδικούς Γραμματείς.».

2. Ως προς το μισθολογικό καθεστώς του Ειδικού Γραμματέα του Εθνικού Τυπογραφείου και των συνεργατών που στελεχώνουν το ιδιαίτερο γραφείο του, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176) που ισχύουν αντιστοίχως για τους Ειδικούς Γραμματείς και τα ιδιαίτερα γραφεία τους.

3. Η παρ. 3Α του άρθρου 1 του ν. 3469/2006 (Α' 131) ως προς τις θέσεις συνεργατών του Γενικού Διευθυντή του Εθνικού Τυπογραφείου καταργείται.

Άρθρο 76

Διορισμός καλλιτεχνικού και αναπληρωτή καλλιτεχνικού διευθυντή Εθνικού Θεάτρου και Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος - Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 2273/1994

Στο άρθρο 3 του ν. 2273/1994 (Α' 233) θεσπίζονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Στην παρ. 13 αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο, διαγράφεται το τρίτο εδάφιο, μετά το πρώτο εδάφιο προστίθενται δεύτερο, τρίτο, τέταρτο, πέμπτο και έκτο εδάφιο και η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής:

«13. Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και εκδίδεται κατόπιν ειδικά αιτιολογημένου γνωμοδοτικού πρακτικού αξιολόγησης των υποψηφίων εκ μέρους Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης και Επιλογής, επιλέγεται και διορίζεται ο καλλιτεχνικός διευθυντής κάθε Θεάτρου (Εθνικό Θέατρο και Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος) για τριετή θητεία, που μπορεί να ανανεώνεται για μία ακόμη θητεία. Ο καλλιτεχνικός διευθυντής επιλέγεται κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στην οποία προβαίνει το Δ.Σ. κάθε Θεάτρου, μετά από έγκριση αυτής από τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού. Η Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης και Επιλογής συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού από προσωπικό-

τητες της ημεδαπής ή της αλλοδαπής αναγνωρισμένου κύρους ή συμβολής στον χώρο του θεάτρου. Για τη θέση του καλλιτεχνικού διευθυντή επιλέγεται πρόσωπο αναγνωρισμένου κύρους που έχει διακεκριμένη παρουσία στον χώρο του θεάτρου ή διακεκριμένη επαγγελματική ενασχόληση στον χώρο αυτόν με μία από τις ιδιότητες του ηθοποιού, σκηνοθέτη, θεατρικού συγγραφέα, μεταφραστή έργων, θεατρολόγου, κριτικού θεάτρου, σκηνογράφου, ή διαθέτει τουλάχιστον πενταετή επαγγελματική εμπειρία στην οργάνωση και διεύθυνση θεατρικών παραγωγών ή διαθέτει εμπειρία στην οργάνωση και λειτουργία δραματικής σχολής ή στη διδασκαλία της υποκριτικής τέχνης. Για την επιλογή του καλλιτεχνικού διευθυντή δύναται να συνεκτιμώνται από την Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης και Επιλογής πρόσθετα προσόντα ακαδημαϊκών τίτλων και ξένων γλωσσών. Η Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης και Επιλογής δύναται να ζητά κάθε στοιχείο σχετικά με την επαγγελματική δεοντολογική συμπεριφορά των υποψηφίων.

Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, ο διορισμός του καλλιτεχνικού διευθυντή μπορεί να ανακαλείται αζημίως και πριν τη λήξη της θητείας του, σε περίπτωση που ο ετήσιος απολογισμός του έργου του καλλιτεχνικού διευθυντή απορριφθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο σε ειδική συνεδρίαση, πλήρως αιτιολογημένα, με πλειοψηφία δύο τρίτων (2/3) επί του συνόλου των μελών του ή για σπουδαίο λόγο, που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων του.

Ο καλλιτεχνικός διευθυντής έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. Καταρτίζει το δραματολόγιο κάθε περιόδου.

β. Καταρτίζει τον προϋπολογισμό κάθε έργου και κάθε θεατρικής παράστασης ή εκδήλωσης γενικά, λαμβάνοντας υπόψη, ότι το σύνολο των παραστάσεων ή εκδηλώσεων δεν πρέπει να υπερβαίνει τον εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο προϋπολογισμό.

γ. Είναι υπεύθυνος για την όλη και εντός του προϋπολογισμού του Θεάτρου προετοιμασία, οργάνωση και εκτέλεση κάθε καλλιτεχνικής παραγωγής του Θεάτρου, επιβλέπει την προετοιμασία των έργων που ανεβαίνουν, καθορίζει το ωράριο δοκιμών και παρακολουθεί, συντονίζει και ελέγχει την εργασία των καλλιτεχνικών συντελεστών, καθώς και του απαραίτητου για την εκτέλεση της παραγωγής τεχνικού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού.

δ. Επιβλέπει και δίνει κατευθύνσεις και εντολές για τη σωστή και έγκαιρη σκηνική, σκηνογραφική, μουσική, ενδυματολογική και κάθε άλλη αναγκαία προετοιμασία, δοκιμή και παράσταση κάθε παραγωγής, για καθεμιά από τις οποίες εγκρίνει τις επιμέρους δαπάνες για το ανέβασμα, στα πλαίσια της ευθύνης του για την τήρηση του προϋπολογισμού τους.

ε. Προσλαμβάνει στο πλαίσιο του προϋπολογισμού με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου ή συνάπτει συμβάσεις έργου με το καλλιτεχνικό και τεχνικό προσωπικό ή ειδικούς συνεργάτες, μετακαλεί συγκροτήματα ή καλλιτέχνες, υπογράφει τις συμβάσεις πρόσληψης και μετάκλησης των παραπάνω και ορίζει τους καλλιτεχνικούς και μη όρους της απασχόλησής τους, συμφωνεί τους όρους και τις αμοιβές της σύμβασης εργασίας και έργου κάθε

μέλους του καλλιτεχνικού προσωπικού, καθώς και τις αμοιβές του τεχνικού προσωπικού, που απασχολεί με σύμβαση έργου.

στ. Έχει πειθαρχική εξουσία σε πρώτο βαθμό για το καλλιτεχνικό και τεχνικό προσωπικό.

ζ. Προϊσταται των καλλιτεχνικών και τεχνικών μονάδων, καθώς και των μονάδων Εκδόσεων και Δημοσίων Σχέσεων του Θεάτρου, κατά τα ειδικότερα καθοριζόμενα στον εσωτερικό κανονισμό του Θεάτρου ως προς τη δομή των υπηρεσιών του. Εποπτεύει και συντονίζει τη λειτουργία των μονάδων αυτών, επιβλέπει την εκτέλεση των σχετικών αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, των νόμων και του εσωτερικού κανονισμού και γενικά έχει κάθε αρμοδιότητα που έχει σχέση με τη λειτουργία των παραπάνω μονάδων του Θεάτρου.

η. Εποπτεύει τη δραματική σχολή του Θεάτρου, έχει την ευθύνη για τα θέματα λειτουργίας της, καθορίζει τους καλλιτεχνικούς στόχους της και δύναται να διδάσκει σε αυτήν, προτείνει τον διευθυντή της προς το Διοικητικό Συμβούλιο, προσλαμβάνει, μετά από εισήγηση του διευθυντή, τους καθηγητές και το υπόλοιπο προσωπικό της και καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργίας της που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Με τον κανονισμό λειτουργίας της σχολής ρυθμίζεται κάθε θέμα, που αφορά τη διεύθυνση και τη διαχείριση της σχολής, τις προϋποθέσεις και τους όρους φοίτησης σε αυτήν και γενικά κάθε θέμα, που αφορά τη λειτουργία της στα πλαίσια του σκοπού του Θεάτρου. Αν για οποιονδήποτε λόγο απουσιάζει ή εκλείπει ο διευθυντής, ο καλλιτεχνικός διευθυντής ασκεί καθήκοντα και διευθυντή της σχολής.

θ. Αποφασίζει για τις παραστάσεις, τις εμφανίσεις σε φεστιβάλ ή άλλες εκδηλώσεις και περιοδείες και αποφασίζει τις διανομές μετά από έγγραφη εισήγηση των σκηνοθετών.

ι. Προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο το σχέδιο κανονισμού εσωτερικής λειτουργίας του Θεάτρου και την αναθεώρησή του σε συνεργασία με τον διοικητικό-οικονομικό διευθυντή.

ια. Υποβάλλει κατ' έτος προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο αναλυτικό απολογισμό του καλλιτεχνικού έργου του με κατάσταση εσόδων και εξόδων».

2. Στην παρ. 15 τροποποιούνται το πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφιο και η παράγραφος διαμορφώνεται ως εξής:

«15. Με απόφαση του Δ.Σ. του Θεάτρου, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του καλλιτεχνικού διευθυντή και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διορίζεται στο Θέατρο ένας αναπληρωτής καλλιτεχνικός διευθυντής με θητεία που διαρκεί όσο η θητεία του καλλιτεχνικού διευθυντή, τον οποίο επικουρεί και αναπληρώνει στα καθήκοντά του. Ο αναπληρωτής καλλιτεχνικός διευθυντής έχει τα προσόντα του τετάρτου εδαφίου της παρ. 13. Με τη λήξη της θητείας του καλλιτεχνικού διευθυντή λήγει αυτοδικαίως και η θητεία του αναπληρωτή καλλιτεχνικού διευθυντή, χωρίς να θεμελιώνεται δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλης απαίτησης από οποιαδήποτε αιτία. Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας του καλλιτεχνικού διευθυντή για οποιονδήποτε λόγο, ο νέος καλλιτεχνικός διευθυντής διορίζεται κατά τη διαδικασία της παρ. 13.

Έως τον διορισμό αυτού, ο Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού, δύναται με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να αναθέτει την άσκηση προσωρινών καθηκόντων καλλιτεχνικού διευθυντή είτε στον αναπληρωτή καλλιτεχνικό διευθυντή ή σε πρόσωπο αναγνωρισμένου κύρους στον χώρο του θεάτρου, έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας της παρ. 13, την οποία κινεί εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών.

Ο αναπληρωτής καλλιτεχνικός διευθυντής μπορεί να διδάσκει στη δραματική σχολή του Θεάτρου και να συνάπτει, κατά τη διάρκεια της θητείας του, με το Θέατρο μία σύμβαση έργου κατ' ανώτατο όριο για καλλιτεχνικές παραστάσεις, ρεπερτορίου ή μη, σε κάθε καλλιτεχνική περίοδο.».

Άρθρο 77

Ρυθμίσεις σχετικά

με τους κανονισμούς λειτουργίας του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και του Οργανισμού Μεγάρου Μουσικής Αθηνών

Το άρθρο 11 του ν. 4598/2019 (Α' 36), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 18 του ν. 4708/2020 (Α' 140) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11

Κανονισμοί λειτουργίας Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, Εθνικής Λυρικής Σκηνής και Μεγάρου Μουσικής

Οι κανονισμοί λειτουργίας: α) της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 3905/2010 (Α' 219), β) της περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 2273/1994 (Α' 233) και γ) της υποπερ. δδ' της περ. στ) του άρθρου 5 της σύμβασης, που κυρώθηκε με το άρθρο 10 του ν. 1198/1981 (Α' 238), εκδίδονται έως τις 30.9.2021.».

Άρθρο 78

Παράταση της ισχύος των πιστωτικών σημειωμάτων λόγω ακύρωσης ή αναβολής πολιτιστικών εκδηλώσεων - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 4708/2020

Το πρώτο εδάφιο και οι περ. α), β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4708/2020 (Α' 140), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 70 του ν. 4761/2020 (Α' 248) αντικαθίστανται και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16

Ρυθμίσεις για την ακύρωση και αναβολή εκδηλώσεων

1. Στις περιπτώσεις συμβάσεων, μεταξύ φυσικών και νομικών προσώπων που διοργανώνουν θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες και λοιπά ζωντανά θεάματα και ακροάματα και πελατών, οι οποίοι, έναντι αντιτίμου (εισιτήριου), απέκτησαν δικαίωμα παρακολούθησης των εκδηλώσεων αυτών, οι οποίες είχαν προγραμματιστεί να πραγματοποιηθούν κατά το χρονικό διάστημα από 25.2.2020 έως και 30.9.2021 και ακυρώθηκαν ή αναβλήθηκαν ή ενδέχεται να ακυρωθούν ή να αναβληθούν, λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 ισχύουν τα εξής:

α. Εάν, κατόπιν της κατά την παρ. 1 ακύρωσης, ο διοργανωτής υποχρεούται να επιστρέψει στον πελάτη οποιοδήποτε ποσό, που ο πελάτης έχει καταβάλει ως αντίτιμο εισιτηρίου, κατά παρέκκλιση των εφαρμοστέων διατάξεων σύμβασης ή νόμου, ο διοργανωτής δύναται να προσφέρει στον πελάτη, αντί της επιστροφής χρημάτων, ισόποσο πιστωτικό σημείωμα ισχύος έως τις 30.9.2022 για την παρακολούθηση των εκδηλώσεων του πρώτου εδαφίου.

β. Εάν, για τις εκδηλώσεις που αναβλήθηκαν ή ενδέχεται να αναβληθούν, ο διοργανωτής υποχρεούται να επιστρέψει στον πελάτη οποιοδήποτε ποσό, που ο πελάτης έχει καταβάλει ως αντίτιμο του εισιτηρίου, κατά παρέκκλιση των εφαρμοστέων διατάξεων σύμβασης ή νόμου και αντί της επιστροφής του αντίτιμου του εισιτηρίου, ο διοργανωτής δύναται να προσφέρει στον πελάτη ισόποσο πιστωτικό σημείωμα, που θα ισχύει για την παρακολούθηση, κατ' επιλογή του πελάτη, είτε της αναβληθείσας εκδήλωσης ή άλλης εκδήλωσης, που θα πραγματοποιηθεί μέχρι τις 30.9.2022. Ο διοργανωτής υποχρεούται να ενημερώνει το κοινό για τη νέα ημερομηνία της αναβληθείσας εκδήλωσης έγκαιρα με ανάρτηση στον επίσημο ιστότοπό του, σε όλα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης τα οποία τυχόν διαθέτει, καθώς και με κάθε πρόσφορο τρόπο και μέσο δημόσιας πρόσκλησης.

γ. Εάν, η συνολική αξία της υπηρεσίας, που θα παρακολουθήσει τελικά ο πελάτης υπερβαίνει την αξία του πιστωτικού σημειώματος, η διαφορά καταβάλλεται από τον πελάτη στον διοργανωτή.

Εάν, για οποιονδήποτε λόγο κατά τη λήξη ισχύος του πιστωτικού σημειώματος, δεν έχει χρησιμοποιηθεί αυτό από τον πελάτη, ο πελάτης δικαιούται και ο διοργανωτής υποχρεούται να καταβάλει στον πελάτη χρηματικό ποσό ίσο με την αξία του πιστωτικού σημειώματος έως τις 30.11.2022.

2. Αστική ευθύνη των διοργανωτών της παρ. 1 έναντι οιοδήποτε προσώπου, η οποία σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, δεν προκύπτει, σε περίπτωση κατά την οποία, οι ως άνω διοργανωτές εφαρμόζουν τους όρους των ειδικών πρωτοκόλλων υγειονομικού περιεχομένου. Ο ζημιωθείς φέρει το βάρος απόδειξης της ζημίας που υπέστη, της μη προσήκουσας εφαρμογής των όρων των ως άνω ειδικών πρωτοκόλλων και της αιτιώδους συνάφειας μεταξύ αυτών.».

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 79
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α'

1. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, κατόπιν γνώμης του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, ανά κατηγορία φορέων του άρθρου 2:

- α) εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια σύστασης των Επιτροπών Ελέγχου και
- β) καθορίζονται οι ιδιότητες των μελών τους, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Οι κοινές αποφάσεις που

αφορούν Ανεξάρτητες Αρχές εκδίδονται κατόπιν γνώμης και των αρμοδίων οργάνων διοίκησής τους.

2. Με απόφαση του επικεφαλής του φορέα, ρυθμίζονται η συγκρότηση και ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου κάθε φορέα του άρθρου 2.

3. Με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού κάθε φορέα της παρ. 2 του άρθρου 9 ή του αρμόδιου οργάνου διοίκησης των Ανεξάρτητων Αρχών, κατόπιν γνώμης του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και ειδικώς για τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, κατόπιν γνώμης της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας και της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας, αντίστοιχα, εξειδικεύονται τα κριτήρια σύστασης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στους φορείς αυτούς. Με την ίδια απόφαση δύνανται να καθορίζονται και πρόσθετα ή διαφορετικά κριτήρια σύστασης από τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 9, καθώς και η οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία αυτών με γνώμονα τις οργανωτικές και επιχειρησιακές ανάγκες και χαρακτηριστικά των εν λόγω φορέων.

4. Με κοινή απόφαση των επικεφαλής δύο ή περισσότερων φορέων, που δεν έχουν τη δυνατότητα να συστήσουν ίδια Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, βάσει των κριτηρίων της παρ. 2 του άρθρου 9, συστήνεται κοινή Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν στη διοίκηση, την οργάνωση και τη λειτουργία της κοινής Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, κατόπιν γνώμης του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, μπορεί να ορίζονται επιπλέον προϋποθέσεις, υποχρεώσεις και κωλύματα για την εφαρμογή των προβλεπόμενων στις παρ. 4 και 6 του άρθρου 9.

6. Με απόφαση του επικεφαλής του φορέα στον οποίο υπάγεται η Μονάδα/οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου, κατόπιν γνώμης του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας μπορούν να προσδιορίζονται πρόσθετα προσόντα επιλογής των Προϊσταμένων των Μονάδων, πέραν των προβλεπόμενων στις οικείες διατάξεις, όπως συναφή εμπειρία και κατοχή επαγγελματικών διαπιστεύσεων και πιστοποιήσεων, που αφορούν ιδίως, τα επιχειρησιακά αντικείμενα των Μονάδων αυτών.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, ορίζονται το περιεχόμενο, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία συμμετοχής στο Πρόγραμμα Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή, ο τρόπος, η διάρκεια, η διαδικασία παρακολούθησης, ο τύπος του πιστοποιητικού που χορηγείται, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα.

8. Με απόφαση του επικεφαλής του κάθε φορέα του άρθρου 2, κατόπιν γνώμης του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, είναι δυνατόν να περιέρχονται στις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου πρόσθετες αρμοδιότητες σε σχέση με αυτές που ορίζονται στο άρθρο 10, οι οποίες είναι συναφείς προς την επιχειρησιακή αποστολή τους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για τη λειτουργία τους.

9. Με απόφαση του επικεφαλής κάθε φορέα του άρθρου 2, κατόπιν εισήγησης του Προϊσταμένου της

οικείας Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, καθορίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας αυτής.

10. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, καθορίζεται πρότυπο Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, ρυθμίζονται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια και κάθε συναφές διαδικαστικό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 19.

12. Στις περιπτώσεις, που ζητείται η γνώμη του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας τεκμαίρεται, ότι αυτή είναι θετική μετά την παρέλευση αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος προς αυτόν.

Άρθρο 80

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Β'

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Υπουργού ή του επικεφαλής του φορέα, η οποία υποβάλλεται στον Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας για παροχή γνώμης, είναι δυνατή η σύσταση Αυτοτελούς Γραφείου Συμβούλου Ακεραιότητας στους φορείς του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 23. Με την απόφαση σύστασης του προηγούμενου εδαφίου δύναται να προβλέπεται ότι το Αυτοτελές Γραφείο Συμβούλου Ακεραιότητας που συνιστάται σε έναν Ο.Τ.Α. α' βαθμού είναι αρμόδιο και για άλλους Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας ορίζονται το περιεχόμενο, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία συμμετοχής στο Πρόγραμμα Επάρκειας του άρθρου 27, ο τρόπος, η διάρκεια, η διαδικασία παρακολούθησης, ο τύπος του πιστοποιητικού που χορηγείται, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα.

3. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας δύνανται να ρυθμίζονται: α) ο τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων των Συμβούλων Ακεραιότητας, οι διαδικασίες που ακολουθούνται, τα κριτήρια ανανέωσης της θητείας τους, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, β) θέματα που αφορούν στην εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής των Συμβούλων Ακεραιότητας και τυχόν πρόσθετων επιθυμητών προσόντων που μπορούν να περιλαμβάνονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και στον τρόπο αξιολόγησης των κριτηρίων, γ) θέματα που αφορούν στην τήρηση του Μητρώου, στην εγγραφή και διαγραφή των μελών του, τον έλεγχο και την επικαιροποίηση των τηρουμένων στοιχείων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια του Μητρώου που προβλέπεται στο άρθρο 26 και δ) τα θέματα που αφορούν στη λειτουργία του Δικτύου Συμβούλων Ακεραιότητας του άρθρου 30.

4. Στις περιπτώσεις που ζητείται η γνώμη του Διοικητή της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας τεκμαίρεται ότι αυτή είναι θετική μετά την παρέλευση αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος προς αυτόν.

Άρθρο 81

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α'

1. Η Επιτροπή Ελέγχου του άρθρου 8 συγκροτείται το αργότερο εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από τη σύσταση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του φορέα. Οι υφιστάμενες Επιτροπές Ελέγχου εξακολουθούν να λειτουργούν, μέχρι τη συγκρότησή τους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Επιπλέον αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου που της είχαν ανατεθεί βάσει ειδικών διατάξεων του οικείου φορέα, πέραν των προβλεπομένων στο άρθρο 8, εξακολουθούν να ισχύουν.

2. Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση Προϊσταμένων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, στις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου, ο επικεφαλής του φορέα τοποθετεί με απόφασή του, μεταβατικά, στις οργανικές μονάδες αυτών, τους υπηρετούντες Προϊσταμένους. Σε περίπτωση που ο αριθμός των θέσεων ευθύνης υπερβαίνει τον αριθμό των υπηρετούντων Προϊσταμένων ή δεν υφίσταται Προϊστάμενος, ο επικεφαλής του οικείου φορέα επιλέγει και τοποθετεί Προϊσταμένους πέραν αυτών του προηγούμενου εδαφίου, οι οποίοι πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις επιλογής σε θέσεις αντίστοιχου επιπέδου και κατέχουν τα τυπικά προσόντα που τίθενται από τις οικείες διατάξεις.

3. Οι συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών που έχουν ήδη συναφθεί, βάσει ειδικών διατάξεων, μεταξύ φορέων του άρθρου 2 και φυσικών προσώπων/νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, για την άσκηση της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου στους φορείς αυτούς, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι τη λήξη των συμβατικών υποχρεώσεων χωρίς δυνατότητα ανανέωσής τους. Από τη διάταξη αυτή εξαιρούνται οι συμβάσεις που έχουν συναφθεί δυνάμει του άρθρου 4 του ν. 3429/2005 (Α' 314).

4. Οικονομικοί και διαχειριστικοί έλεγχοι δημοσίων υπολόγων και δημοσίων διαχειρίσεων που υπάγονται στον φορέα, καθώς και τακτικοί έλεγχοι των παγίων προκαταβολών που έχουν συσταθεί στον φορέα, που εκκρεμούν στις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διενεργούνται από την αρμόδια υπηρεσία του διατάκτη, καθώς και από τα λοιπά κατά περίπτωση αρμόδια όργανα του ν. 4270/2014 (Α' 143) ή από τις αρμόδιες, βάσει ειδικών διατάξεων, οργανικές μονάδες κάθε φορέα, στις οποίες διαβιβάζεται ο σχετικός φάκελος.

5. Οι εισαγγελικές παραγγελίες, καθώς και οι εντολές ανακριτικών και προανακριτικών πράξεων, οι οποίες εκκρεμούν σε Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου φορέων εκτός των Υπουργείων, κατά τον χρόνο έναρξης της ισχύος του παρόντος νόμου, εκτελούνται από την κατά περίπτωση αρμόδια υπηρεσία του φορέα, κατόπιν συνεννόησης με την οικεία εισαγγελική ή ανακριτική αρχή. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται άλλη υπηρεσία εντός του φορέα, με αντίστοιχες αρμοδιότητες, οι φάκελοι των ως άνω υποθέσεων διαβιβάζονται σε άλλη αρμόδια αρχή, κατόπιν συνεννόησης με την οικεία εισαγγελική ή ανακριτική αρχή. Διοικητικές έρευνες και πειθαρχικές διαδικασίες, καθώς και σχετικές με τις υποθέσεις αυτές διαδικαστικές πράξεις ή ενέργειες που εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο στις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου φορέων εκτός

των Υπουργείων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διενεργούνται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες, βάσει των γενικών ή ειδικών διατάξεων, οργανικές μονάδες του κάθε φορέα, στις οποίες διαβιβάζεται ο σχετικός φάκελος. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται άλλη υπηρεσία εντός του φορέα, με αντίστοιχες αρμοδιότητες, οι φάκελοι των ως άνω υποθέσεων διαβιβάζονται κατά περίπτωση, στον πειθαρχικώς προϊστάμενο του ελεγχόμενου.

6. Εκκρεμείς εσωτερικοί έλεγχοι (διαβεβαιωτικά έργα), καθώς και εκκρεμή συμβουλευτικά έργα και σχετικές με τα έργα αυτά διαδικαστικές πράξεις ή ενέργειες, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, συνεχίζουν και εκτελούνται από τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου του παρόντος.

7. Ειδικά για τους φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 39 του ν. 4622/2019 (Α' 133), οι ρυθμίσεις του παρόντος ισχύουν συμπληρωματικά μόνο για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από το άρθρο αυτό και εξακολουθούν να ισχύουν οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 13 του άρθρου 116 του ν. 4622/2019. Για τα υπουργεία στα οποία υπάγονται οι Ένοπλες Δυνάμεις ή τα Σώματα Ασφαλείας, εξακολουθούν να ισχύουν η περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 35 του ν. 4622/2019, καθώς και οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού. Με απόφαση του οικείου Υπουργού δύναται να καθορίζονται οι οργανικές μονάδες, να συγχωνεύονται ή καταργούνται οι υφιστάμενες μονάδες ή/και υπηρεσίες του υπουργείου και να ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα για τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων, την οργάνωση, τη στελέχωση και λειτουργία αυτών, μέχρι την έκδοση του διατάγματος που προβλέπεται στο άρθρο 20 του ν. 4622/2019, για τη ρύθμιση των θεμάτων αυτών στο εκάστοτε υπουργείο.

8. Το άρθρο 4 του ν. 3429/2005 (Α' 314) εξακολουθεί να ισχύει.

9. Ειδικά για την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), εξακολουθούν να ισχύουν οι ειδικότερες διατάξεις που τη διέπουν, περιλαμβανομένων των ρυθμίσεων του Εσωτερικού Κανονισμού της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της ΑΑΔΕ, και οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν συμπληρωματικά για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από αυτές.

10. Οι διατάξεις του παρόντος δεν έχουν ισχύ για την Προεδρία της Δημοκρατίας και την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών.

Άρθρο 82

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β'

1. Ο Σύμβουλος Ακεραιότητας υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες του φορέα, στον οποίο ασκεί τα καθήκοντα της θέσης αυτής, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να του παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή.

2. Η υποβολή αναφοράς σχετικά με θέματα ακεραιό-

τητας και διαφθοράς στον Σύμβουλο Ακεραιότητας δεν αναιρεί τις σχετικές αρμοδιότητες άλλων ελεγκτικών οργάνων και Αρχών.

3. Για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβεί τα δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ως Σύμβουλοι Ακεραιότητας μπορούν να επιλέγονται και να τοποθετούνται υπάλληλοι Υπουργείων ή Ανεξάρτητων Αρχών, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, χωρίς να διαθέτουν υποχρεωτικά Πιστοποιητικό Επάρκειας Συμβούλου Ακεραιότητας και χωρίς να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο του άρθρου 26, εφόσον δεν συντρέχουν στο πρόσωπό τους τα κωλύματα εγγραφής στο Μητρώο Συμβούλων Ακεραιότητας σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 26. Λοιπά κριτήρια και προϋποθέσεις επιλογής μπορεί να τεθούν με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που θα εκδοθεί για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος. Οι υπάλληλοι που θα επιλεγούν ως Σύμβουλοι Ακεραιότητας κατ' εφαρμογή της παρούσας υποχρεούνται μετά την επιλογή τους και κατά τη διάρκεια της θητείας τους να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα πιστοποίησης Συμβούλων Ακεραιότητας.

Άρθρο 83

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι ακόλουθες διατάξεις:

1. Η παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3697/2008 (Α' 194), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 25 του ν. 4025/2011 (Α' 228), εκτός του πρώτου εδαφίου, με την επιφύλαξη του άρθρου 53 του παρόντος.

2. Το άρθρο 12, εκτός από το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, η παρ. 1 του άρθρου 19 και η παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3492/2006 (Α' 210).

3. Το άρθρο 13 του ν. 4081/2012 (Α' 184).

4. Η παρ. 1 του άρθρου 168 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

5. Οι περ. αέ' και αστ' της παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

6. Το δεύτερο εδάφιο της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) καταργείται.

7. Κάθε γενική και ειδική διάταξη που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος, καθώς και κάθε κανονιστική πράξη που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των καταργούμενων διατάξεων, κατά το μέρος που έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 84

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 16 Απριλίου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Εξωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ
Προστασίας του Πολίτη ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ	Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ	Εθνικής Άμυνας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	Υγείας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ
Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ	Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	Μετανάστευσης και Ασύλου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ	Τουρισμού ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ
Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 16 Απριλίου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

